

Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa

SUSTAVNI STUDIJ DUHOVNOSTI
VODIČ KROZ STUDIJ

2010 / 2011

2011 / 2012

Zagreb, listopad 2010.

Desing korica: Slavenka Milinović
Prijelom: Jure Zečević, OCD
Uredio: Franjo Podgorelec, OCD

Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa
SUSTAVNI STUDIJ DUHOVNOSTI
Česmičkoga 1, 10000 Zagreb

Tisak: »Grafocentar«, d.o.o., Sesvete, Sopnička 58

SADRŽAJ

PRAVILNIK	5
I. OPĆE ODREDBE	5
Čl. 1. Ime, narav i svrha	5
Čl. 2. Nositelj SSD	5
Čl. 3. Sjedište	6
Čl. 4. Pečat	6
II. UPRAVA SSD	6
Čl. 5. Tijela uprave	6
Čl. 6. Ravnatelj	6
Čl. 7. Predstojnik	7
Čl. 8. Zamjenik predstojnika	8
Čl. 9. Vijeće SSD	8
III. RED STUDIJA	9
Čl. 10. Trajanje Studija	9
Čl. 11. Bodovni sustav	9
Čl. 12. Nastavni predmeti	10
Čl. 13. Nastava	10
Čl. 14. Ispiti	10
Čl. 15. Završna radnja	11
Čl. 16. Diploma	12
Čl. 17. Potvrdnica	12
Čl. 18. Zamolbe	12
Čl. 19. Dan studija	12
IV. STUDENTI	13
Čl. 20. Uvjeti za upis na Studij	13
Čl. 21. Vrste studenata	14
Čl. 22. Pohadanje predavanja	14
Čl. 23. Ovjera pohadanja	14
Čl. 24. Predstavnik studenata	14

Čl. 25. Nagrađivanje_____	14
Čl. 26. Stegovna odgovornost studenata_____	15
V. NASTAVNO OSOBLJE_____	15
Čl. 27. Nastavnici_____	15
Čl. 28. Prestanak službe_____	15
VI. MATERIJALNA DOBRA_____	15
Čl. 29. Financiranje_____	15
VODSTVO STUDIJA _____	16
POVJERENSTVA_____	16
TAJNIŠTVO I KNJIŽNICA_____	16
INFORMACIJE_____	16
SATNICA PREDAVANJA_____	17
ŠKOLSKI DOPRINOS _____	17
PROGRAM STUDIJA_____	19
1. Kalendar nastave_____	19
2. Važni datumi_____	19
3. Nastavni plan studija po godinama_____	20
SADRŽAJ OBVEZATNIH I IZBORNIH PREDMETA_____	23
<i>CURRICULUM VITAE</i> NASTAVNIKA_____	44

PRAVILNIK

I. OPĆE ODREDBE

Ime, narav i svrha

Članak 1.

- (1) Naziv studija: »Sustavni studij duhovnosti« (u daljnjem tekstu: SSD).
- (2) SSD se ravna ovim privremenim Pravilnikom kojega odobrava Provincijalni savjet Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa.
- (3) SSD je sastavnica »Karmelskih studija duhovnosti«.
- (4) SSD je studij za osobne potrebe u smislu cijeloživotnog obrazovanja.
- (5) Svrha mu je u našoj Crkvi i društvu praktično, sustavno i znanstveno utemeljeno promicati kako življenu tako i teorijsko-znanstvenu duhovnost.
- (6) Tu svrhu ostvaruje:
 1. izlaganjem i istraživanjem problematike iz duhovnosti te priopćivanjem rezultata tih istraživanja poučavanjem, objavljivanjem i drugim prikladnim načinima;
 2. praktičnom pedagogijom duhovnog života (uvođenjem u otajstvo molitve; rada s Biblijom; duhovne obnove i sl.)

Nositelj

Članak 2.

Osnivač i nositelj osnivačkih prava je Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa sa sjedištem u Zagrebu, Česmičkoga 1.

Sjedište
Članak 3.

Duhovni centar sv. Ivana od Križa
Česmičkoga 1
10 000 Zagreb

Pečat
Članak 4.

Pečat SSD okrugla oblika s natpisom uz obod: »Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa«; kod Ravnateljeva pečata dodano je velikim slovima »RAVNATELJ«. U drugoj vrsti stoji malim slovima: »Karmelski studiji duhovnosti«, a velikim slovima »SUSTAVNI STUDIJ DUHOVNOSTI«. U sredini se nalazi stilizirani grb karmelskoga reda.

Pečat SSD četvrtastog oblika s natpisom malim slovima »Hrvatska karmelska provincija sv. oca Josipa«. U drugom redu: »Karmelski studiji duhovnosti« a u trećem velikim slovima: »SUSTAVNI STUDIJ DUHOVNOSTI«. U zadnjem četvrtom redu stoji adresa: »ZAGREB, Česmičkoga 1, Tel./Fax. 01 4500 506«.

II. UPRAVA SSD

Tijela uprave
Članak 5.

Sustavnim studijem duhovnosti upravljaju: Ravnatelj studija, Predstojnik i Vijeće SSD.

Ravnatelj
Članak 6.

(1) Ravnatelj je po dužnosti o. Provincijal Hrvatske karmelske provincije sv. oca Josipa (u daljnjem tekstu: HKP).

(2) Dužnosti i prava Ravnatelja:

1. promicati djelatnost SSD i brinuti da se ona odvija u skladu s katoličkim naukom, propisima Sv. Stolice i vlastitim pravnim uredbama;
2. potpisati prvi Pravilnik SSD kao i eventualne izmjene Pravilnika predloženih od strane Vijeća SSD, koji je odobrio Provincijalni savjet HKP;
3. imenovati Predstojnika SSD;
4. imenovati Zamjenika predstojnika na prijedlog Vijeća SSD;
5. odobravati izvanredne znanstvene i izdavačke programe te godišnje proračune redovitih i izvanrednih izdataka na prijedlog Vijeća SSD;
6. uručivati diplome i potvrde;
7. sudjelovati na sjednicama Vijeća SSD, redovito ili prema potrebi.

Predstojnik
Članak 7.

(1) Predstojnika imenuje Ravnatelj na tri godine.

(2) Dužnosti i prava Predstojnika:

1. sazivati sjednice Vijeća SSD i predsjedati im;
2. provoditi odluke i smjernice Vijeća SSD;
3. promicati, usklađivati i brinuti se za tijek SSD;
4. zastupati Vijeće SSD na crkvenom i civilnom području;
5. Ravnatelja izvještavati o važnijim stvarima SSD;
6. sastavljati godišnje statistike i trogodišnje izvještaje o radu SSD Ravnatelju;
7. primati i isključivati studente;
8. u redovitim slučajevima priznavati predmete i stupnjeve postignute na drugim učilištima;
9. brinuti se zajedno s Vijećem SSD za dovoljan broj nastavnika;
10. pozivati studente na sjednicu Vijeća SSD kada su na dnevnom redu pitanja od studentskog interesa.

Zamjenik predstojnika

Članak 8.

(1) Zamjenika predstojnika, na prijedlog Vijeća, imenuje Ravnatelj na tri godine.

(2) Pomaže Predstojniku u njegovoj zadaći te u slučaju predstojnikove nemogućnosti obnašanja dužnosti ili njegove suspenzije, preuzima njegova prava i obveze do novog imenovanja.

Vijeće SSD

Članak 9.

(1) Vijeće zajedno s Predstojnikom neposredno ravna Studijem preko odluka koje donosi većinom glasova prisutnih članova na svojim sjednicama.

(2) Članovi Vijeća: Svi stalni nastavnici SSD-a, osim onih koji su se očitovali da nisu u mogućnosti biti članovima Vijeća te dva izabrana predstavnika studenata, kada je riječ o studentskim pitanjima.

(3) Dužnosti Vijeća:

1. predlagati Ravnatelju strategiju razvoja SSD;
2. predlagati eventualne izmjene i dopune Pravilnika i dostaviti ga na odobrenje Provincijalnom savjetu i potpis Ravnatelju;
3. odlučivati o uvjetima primanja studenata, tijeku SSD, didaktičkim metodama, načinu ocjenjivanja kod ispita, disciplini i sl.;
4. predlagati Ravnatelju Zamjenika predstojnika te nastavnike.

(4) Sjednice Vijeća:

1. Vijeće SSD-a sastaje se tri puta tijekom akademske godine a prema potrebi i češće;
2. Predstojnik mora sazvati sjednicu Vijeća ukoliko trećina članova Vijeća to zatraži;

3. pitanja o kojima će se raspravljati na sjednicama predlaže Predstojnik ili član Vijeća;
4. svi su članovi Vijeća dužni biti nazočni na sjednicama, a za valjanost odluka Vijeća nužno je da bude okupljeno više od polovice članova;
5. Predstojnik može iz razumnog razloga pozvati i druge koji po pravu ne spadaju među članove Vijeća, da na sjednici podnesu izvještaj, ali bez prava glasa;
6. o sjednicama Vijeća prisutni tajnik vodi zapisnik u koji se upisuju zaključci i prijedlozi sjednice koje, prema potrebi, valja objaviti na oglasnom mjestu.

III. RED STUDIJA

Trajanje studija

Članak 10.

Cjeloviti studij traje dvije akademske godine ili 28 vikenda. Tijekom druge godine studija, student izabire mentora i temu završne radnje, zaključno do završetka predavanja. Za izradu završne radnje računa se 100 nastavnih sati.

Bodovni sustav

Članak 11.

Studij je organiziran po načelima ECTS bodovnog sustava. Pri utvrđivanju opterećenja studenata uzimaju se u obzir: satnica odnosno prisustvovanje predavanjima i vježbama, vrijeme provedeno u konzultacijama, te osobni rad na zadanoj literaturi za spremanje ispita. Prva godina sadržava 50 ECTS bodova a druga godina 49, ukupno 99 ECTS bodova. Izrada završne pismene radnje pod vodstvom mentora vrednuje se 30 ECTS bodova; odnosno sveukupno 129 ECTS bodova. Za primanje Diplome student treba ostvariti 120 ECTS bodova.

Nastavni predmeti

Članak 12.

Do diplome student mora ostvariti 120 ECTS bodova. Vijeće studija je nadležno donositi izmjene i dopune ako to traži narav studija ili potreba studenata.

Nastava

Članak 13.

(1) Nastava se održava svakog drugog vikenda (petak i subota), tijekom dvije akademske godine kroz 28 vikenda. Jedan nastavni vikend sadrži 12 nastavnih sati, u pravilu: petkom od 16 30 do 20 30; subotom prijepodne od 8 00 do 12 00, a poslijepodne od 16 00 do 20 00, odnosno sveukupno 336 nastavnih sati. Izrada završne pisane radnje pod vodstvom mentora, obuhvaća 100 nastavnih sati.

(2) Nastava je otvorena različitim oblicima izvođenja putem predavanja, seminara, rada po skupinama, vježbama, individualnim konzultacijama.

Ispiti

Članak 14.

(1) Uspjeh studenata u pojedinim predmetima provjerava se ispitima koji mogu biti teorijski ili praktični. Mogu se polagati u slijedećim oblicima: samo pismeno, samo usmeno, i pismeno i usmeno, te izvedbom/prezentacijom praktičnog rada.

(2) Predavač odlučuje u kojem će obliku kandidat polagati ispit, uzimajući po mogućnosti u obzir i želju kandidata. Usmeni ispit neka ne traje dulje od dvadeset minuta, a pismeni ne više od četrdeset i pet minuta.

(3) Ispitu mogu pristupiti samo oni kandidati koji su predmet pravilno upisali i primili od profesora ovjeru o prijavi i urednom pohađanju.

(4) Prijavnicu s ocjenom ispitivač predaje Tajništvu.

(5) Znanje studenta može se provjeravati i ocjenjivati tijekom nastave (kolokvij, praktične zadaće, izvedba/prezentacija praktičnog rada), a konačna se ocjena utvrđuje na ispitu.

(6) Uspjeh studenata na ispitu i drugim provjerama znanja, uključujući i zalaganje, izražava se slijedećim ocjenama: 5 – izvrstan, 4 – vrlo dobar, 3 – dobar, 2 – dovoljan, 1 – nedovoljan. SSD je dužan voditi trajnu evidenciju o provedenim ispitima. U evidenciju i druge isprave unose se prolazne ocjene: 5, 4, 3 i 2. Ocjena nedovoljan (1) neprolazna je i upisuje se samo u evidenciju.

(7) Ispit se iz istog predmeta može polagati najviše četiri puta. Četvrti put ispit se polaže pred ispitnim povjerenstvom koje postavlja Vijeće studija. Student koji četvrti put nije položio ispit iz istog predmeta obvezan je u idućoj akademskoj godini ponovno upisati taj predmet. Ako student i nakon ponovljenog upisa predmeta ne položi ispit na gore navedeni način, gubi pravo na diplomu na ovom studiju.

(8) Tri su redovita ispitna roka: zimski, ljetni i jesenski, tj. na kraju svakog semestra i na početku nove akademske godine. Izvan redovnih rokova nitko ne može pristupiti k ispitu, osim u izvanrednim rokovima koje odredi Vijeće SSD ili po posebnom predstojnikovu dopuštenju. Ispitivač daje u tajništvo datume ispitivanja.

Završna radnja

Članak 15.

(1) Posebna se pažnja posvećuje izradi završnog pisanog rada za koji se predviđa mentorski pristup studentu kao pojedincu. Student može izabrati mentora i temu nakon prve godine studija, a najkasnije do završetka predavanja druge godine studija.

(2) Kod izrade završne pismene radnje student mora poštivati slijedeća pravila:

1. izabrati mentora i zajedno s njime odabrati temu;
2. pisani rad izraditi sukladno Općim normama metodologije znanstvenog rada;
3. radnja ima najmanje 30 kartica (format A4) s proredom 1, 5;
4. pisana radnja, potpisana od strane mentora, predaje se u dva primjerka u Tajništvo, najkasnije mjesec dana prije svečanog uručenja diplome o završenom SSD.

Diploma **Članak 16.**

Cjeloviti studij završava diplomom SSD, za koju se traži:

1. pohađanje predmeta i praktičnih vježbi, postignutih 120 ECTS bodova;
2. uspješno položeni ispiti;
3. prihvaćena i ocijenjena završna radnja.

Potvrdnica **Članak 17.**

Za uspješno položene predmete parcijalnog i komplementarnog studija izdaje se potvrdnica.

Zamolbe **Članak 18.**

Zamolba bilo koje vrste (promjena plana studija, osporavanje pravilnosti, potvrda nekog predmeta s drugog učilišta, itd.) mora biti uvijek u pisanom obliku i dostavljena u Tajništvo.

Dan Studija **Članak 19.**

Dan studija je 14. prosinac, na blagdan Sv. Ivana od Križa. Iz opravdanih razloga obilježavanje toga dana može se premjestiti na drugi prikladan dan blizak ovome datumu. O sadržaju i obilježavanju

Dana Studija odlučuje Vijeće Studija. Na taj dan uručuju se potvrđnice i diplome o završenom studiju.

IV. STUDENTI

Uvjeti za upis na Studij

Članak 20.

(1) Završena srednja stručna sprema te otvorenost osobnoj i intelektualnoj izgradnji.

(2) Za upis na studij (imatrikulaciju) potrebno je priložiti slijedeće dokumente:

1. svjedodžba (ovjerovljenu presliku ili izvornik) o završenoj srednjoj stručnoj spreml, ili zadnjoj akademskoj naobrazbi;
2. rodni list ili domovnicu (ovjerovljenu presliku ili izvornik);
3. dvije fotografije (format 4 x 6 cm);
4. kratki životopis;
5. molba za upis.

(3) Upis se obavlja na početku akademske godine. Prilikom upisa u tekući semestar treba ispuniti indeks, nacional i statistički list te podmiriti propisane takse.

(4) Knjižicu studija (»Indeks«), Vodič kroz studij, nacional, statistički list i metodologiju znanstvenog rada, student podiže u Tajništvo.

(5) Postoje tri mogućnosti upisa:

1. cjeloviti dvogodišnji studij (redoviti): upisuje sve obvezatne i 16 izbornih predmeta. Student, ako želi, može – uz dodatnu naknadu - upisati sve izborne predmete;
2. parcijalni studij (izvanredni): odabire pet ili više predmeta po vlastitom izboru;
3. komplementarni studij (student gost): student može upisati jedan do pet predmeta.

Vrste studenata

Članak 21.

(1) Student može biti redovit, izvanredan ili gost:

1. redoviti su oni koji upisuju i pohađaju cjeloviti dvogodišnji studij i mogu, pod danim uvjetima, dobiti diplomu o završenom SSD;
2. izvanredni studenti su oni koji pohađaju parcijalni program SSD;
3. gosti su studenti koji pohađaju samo neke predmete na SSD.

Pohađanje predavanja

Članak 22.

Pohađanje predavanja je obvezatno. Ako student izostane s više od trećine nastave pojedinog nastavnog predmeta, smatra se da taj nastavni predmet nije odslušao.

Ovjera pohađanja

Članak 23.

Ovjera pohađanja vrši se predzadnji ili zadnji nastavni sat nastave svakog pojedinog nastavnog predmeta.

Predstavnik studenata

Članak 24.

Studenti na početku akademske godine izabiru svoja dva predstavnika, koji sudjeluju u sjednicama Vijeća SSD na kojima se rješavaju pitanja od studentskog interesa te u vezi s tim iznose i zastupaju stavove i prijedloge studenata.

Nagrađivanje

Članak 25.

Za najbolji završni pisani rad te najbolji ostvareni uspjeh na studiju, student prima posebnu pohvalnicu. O dodjeli pohvalnice odlučuje tročlano povjerenstvo, koje bira Vijeće SSD.

Stegovna odgovornost studenta

Članak 26.

Student koji bi tijekom studija teško povrijedio pravila moralnog ponašanja i disciplinu, pada pod stegovnu mjeru sve do isključenja sa SSD. Stegovnu mjeru određuje Vijeće studija.

V. NASTAVNO OSOBLJE

Nastavnici

Članak 27.

- (1) O dovoljnom broju i stručnoj osposobljenosti nastavnika brinu se Ravnatelj, Predstojnik i Vijeće SSD.
- (2) Nastavnik godinu dana unaprijed daje u Tajništvo svoje ispitne rokove.
- (3) Nastavno osoblje čine: stalni i pozvani nastavnici.

Prestanak službe

Članak 28.

- (1) Služba nastavnika može prestati također suspenzijom ili otpuštanjem sa SSD. To će se poduzimati samo ako se nastavnik teško ogriješi o ponašanje, katoličku nauku, crkvenu disciplinu i o Pravilnik SSD.

VI. MATERIJALNA DOBRA

Financiranje

Članak 29.

- (1) Studij se financira donacijama, sponzorstvom, vlastitim sredstvima i sredstvima HKP;
- (2) Ravnatelj, Predstojnik i Vijeće SSD, brinu se za materijalna i financijska sredstva za izvođenje studija.

VODSTVO STUDIJA

- **Ravnatelj:** mr. sc. Vinko Mamić, o. Provincijal ocd.
- **Predstojnik:** dr. sc. Franjo Podgorelec.
- **Zamjenik predstojnika:** dr. sc. Stipe Kutleša.

POVJERENSTVA STUDIJA

- **Povjerenstvo za nagrađivanje:** dr. sc. Jure Začević, dr. sc. Antonio Mario Čirko, dr. sc. Petar Janjić.
- **Povjerenstvo za priznavanje ispita položenih na drugim ustanovama:** dr. sc. Stipe Kutleša, dr. sc. Antonio Mario Čirko i predmetni nastavnik.

TAJNIŠTVO I KNJIŽNICA

- **Tajnik:** Davorka Jurić, dipl. ing.

Uredovanje tajništva

Srijeda: 17. 30 – 20. 00

Tijekom predavanja: Petak: 16. 00 – 20. 30; Subota: 7. 30 – 20. 00

Tajništvo ne ureduje za vrijeme ljetnog odmora: od 15. srpnja do 15. rujna.

Uredovanje knjižnice i čitaonice

Srijeda: 17. 30 – 20. 00

Tijekom predavanja: Petak: 16. 00 – 20. 30; Subota: 7. 30 – 20. 00

INFORMACIJE

tel./fax. (tajništvo): 01/4500-506; GSM: 091/4500-506

e-pošta: ksd@karmel.hr

www.duhovnost.karmel.hr

SATNICA PREDAVANJA

<i>Školski sat</i>	Petak	Subota: prijepodne
1	16. 30 – 17. 15	8. 00 – 8. 45
2	17. 30 – 18. 15	9. 00 – 9. 45
3	18. 30 – 19. 15	10. 00 – 10. 45
4	19. 30 – 20. 15	11. 00 – 11. 45
		Subota: poslijepodne
5		15. 00 – 15. 45
6		16. 00 – 16. 45
7		17. 00 – 17. 45
8		18. 00 – 18. 45

ŠKOLSKI DOPRINOS

Cjeloviti dvogodišnji studij student plaća 2500 kuna. Od toga kod upisa uplaćuje 500 kuna. Ostatak može platiti sve odjednom ili u dvije do četiri rate tijekom prve akademske godine. Ova cijena uključuje pravo pohađanja predmeta koji su nužni za ostvarenje norme ECTS bodova. Ako bi student želio upisati i preostale izborne predmete (tj. sve predmete u programu), tada za svaki pojedini predmet doplaćuje 80 kuna.

U gore navedenu cijenu uključeni su također: indeks, vodič kroz studij, nacional, statistički list.

Ukoliko osoba odustane tijekom prve akademske godine, plaća polovicu troškova studija; ako pak odustane u drugoj akademskoj godini plaća punu cijenu studija.

Parcijalni studij (student upisuje pet predmeta i više): za svaki predmet uplaćuje se 100 kuna. Komplementarni studij (student upisuje do pet predmeta): za svaki predmet uplaćuje se 130 kuna.

Student parcijalnog i komplementarnog studija uplaćuje 100 kuna
Upisne takse (vodič kroz studij, nacional).

Potvrdnica iznosi 40 kuna, a diploma 120 kuna.

PROGRAM STUDIJA

1. KALENDAR NASTAVE

Akademska god. 2010. – 2011.		Akademska god. 2011. – 2012.	
<i>Vikend</i>	<i>Datum</i>	<i>Vikend</i>	<i>Datum</i>
1	22. – 23. listopad 2010.	15	21. – 22. listopad 2011.
2	05. – 06. studeni 2010.	16	04. – 05. studeni 2011.
3	19. – 20. studeni 2010.	17	18. – 19. studeni 2011.
4	03. – 04. prosinac 2010.	18	02. – 03. prosinac 2011.
5	17. – 18. prosinac 2010.	19	16. – 17. prosinac 2011.
6	14. – 15. siječanj 2011.	20	13. – 14. siječanj 2012.
7	28. – 29. siječanj 2011.	21	27. – 28. siječanj 2012.
8	11. – 12. veljača 2011.	22	10. – 11. veljača 2012.
9	25. – 26. veljača 2011.	23	24. – 25. veljača 2012.
10	11. – 12. ožujak 2011.	24	09. – 10. ožujak 2012.
11	25. – 26. ožujak 2011.	25	23. – 24. ožujak 2012.
12	08. – 09. travanj 2011.	26	20. – 21. travanj 2012.
13	13. – 14. svibanj 2011.	27	11. – 12. svibanj 2012.
14	27. – 28. svibanj 2011.	28	25. – 26. svibanj 2012.

2. VAŽNI DATUMI

Upisi: 30. rujan, 1. 2. listopad 2010.
29. i 30. rujan 2011.

Dan Studija: 18. prosinac 2010.
17. prosinac 2011.

*Studijsko-
kulturalni
dani:* 1. svibanj 2011.
1. svibanj 2012.

*Sjednice
Vijeća:* 7. prosinac 2010.; 1. ožujak 2011.; 7. lipanj 2011.
29. studeni 2011.; 28. veljača 2012.; 5. lipanj 2012.

3. NASTAVNI PLAN STUDIJA PO GODINAMA

I. godina studija

Kôd	Nositelj predmeta	Naziv predmeta/ seminara/ vježbi	Fond sati				Sati ukupno	ECTS
			Predavanje	Seminar	Vježbe	Konzultacije		

Obvezatni

DO10	J. Mamić	Kršćanska duhovnost: načela	16				16	4, 5
DO20	D. Tokić	Duhovna poruka evanđelja	8				8	3
DO21	D. Tokić	Duhovnost Staroga zavjeta	10				10	3
DO14	D. Vargašević	Uvod u kršćanstvo	8				8	2,5
DO30	D. Magdalenić	Otačka duhovnost	10				10	3
DO31	N. Vukoja	Povijest kršćanske duhovnosti: srednji vijek	10				10	3
DO32	N. Vukoja	Povijest kršćanske duhovnosti: novi vijek	10				10	3
DO33	A. Čirko	Suvremeni duhovni pokreti	10				10	3
DO60	J. Zečević	Duhovnost kršćanskog istoka	10				10	3
DO50	M. Nikić	Psihologija i duhovni život	10				10	3
DO61	J. Zečević	Duhovnost protestantskih crkava	6				6	2
DO18	F. Podgorelec	Metodologija znanstvenog rada	1		1		2	1

Kôd	Nositelj predmeta	Naziv predmeta/ seminara/ vježbi	Fond sati				Sati ukupno	ECTS
			Predavanje	Seminar	Vježbe	Konzultacije		

Izborni

DI16	P. Janjić	Mistika i mistički fenomeni	8				8	2,5
DI34	Z. Križić	Izabrani likovi kršćanske duhovnosti	14				14	3,5
DI15	I. Raguž	Suvremena teološka misao	8				8	3
DI44	F. Podgorelec	Uvođenje u meditativno-kontemplativnu molitvu	8		8		16	4,5
DI43	J. Mamić	Molitvena pedagogija prema Ivanu od Križa	8				8	2,5

II. godina studija

Obvezatni

DO11	J. Mamić	Razvoj duhovnog života	14				14	4
DO12	V. Mamić	Marijanska duhovnost	10				10	3
DO17	Z. Križić	Biblijsko-teološki pristup molitvi	8				8	2,5
DO13	P. Janjić	Liturgijska duhovnost	10				10	3

Kôd	Nositelj predmeta	Naziv predmeta/ seminara/ vježbi	Fond sati				Sati ukupno	ECTS
			Predavanje	Seminar	Vježbe	Konzultacije		

Izborni

DI22	D. Tokić	Duhovna poruka apostola Pavla	6				6	2,5
DI41	P. Janjić	Duhovno praćenje	10				10	3
DI35	F. Podgorelec	Duhovni modeli Crkve u Hrvata	8				8	2,5
DI40	A. Čirko	Pastoral duhovnosti	8				8	2,5
DI52	N. Ćorak	Aktualna bioetička pitanja	10				10	3
DI42	A. Jeličić	Kriteriji vrednovanja karizmatskih fenomena	8				8	2,5
DI46	Z. Kedžo	Mediji i društvo	10				10	3
DI51	S. Kutleša	Filozofija, znanost i duhovnost	10				10	3
DI62	J. Domaš J. Mamić Š. Omerbašić J. Zečević	Komparativna duhovnost	16				16	4,5
DI64	N. Bogović	New Age - Next Age	8				8	2,5
DI63	M. Nikić	Sljedbe	8				8	2,5
DI23	D. Tokić	Formacija za praktični rad s Biblijom	8				8	2,5
DI45	J. Zečević	Vježba Božje prisutnosti	8				8	2,5

SADRŽAJ OBVEZATNIH I IZBORNIH PREDMETA

Tumač rubrika:

Kod	Predmet	Godina studija	Sati ~ ECTS
DO10	KRŠĆANSKA DUHOVNOST: NAČELA	I	16 ~ 4,5

Predmet *okvirno obrađuje* područja i pojmove duhovnog bogoslovlja, odnos s drugim teološkim granama, teme i proces duhovnog izrastanja. U *užem smislu* bavimo se proukom naravi, svetošću, radom, svijetom i drugim tematskim cjelinama, te razvojem duhovnog života u zajednici i pojedincu s kriterijima razlučivanja karizmi. Dobiva se *kompetencija* stručnog znanja iz ove teološke grane s kriterijima razlučivanja autentičnog kršćanskog života. *Nastava se provodi* putem predavanja, a *ispit* je usmeni uz obvezatni prethodni pismeni uradak.

* J. Mamić, *Duhovno bogoslovlje*, (skripta), Zagreb 2004; A. Matanić, *Uvod u duhovnost*, Zagreb 1994; S. Pinkaers, *Pavlov i Tomin nauk o duhovnom životu*, Zagreb 2000; ** Ž. Bezić, *Kršćansko savršenstvo*, Mostar 1986.

DO11	RAZVOJ DUHOVNOG ŽIVOTA	II	14 ~ 4
------	-------------------------------	----	--------

Predmet *okvirno obrađuje* razvoj i zakonitosti razvoja kršćanskoga života. U *užem smislu* proučavamo dinamiku duhovnog života Crkve, razvoj duhovnog života u pojedincu, razdoblja duhovnog izrastanja i ulogu krize u duhovnom rastu te iskustvo Duha Svetoga i znakovi autentičnog kršćanskog iskustva. Predmet razvija *kompetenciju* razlučivanja autentičnog kršćanskog života od njegovih surogata kako na razini psihe tako i na razini milosti. Nastava se

provodi putem *predavanja i individualnih konzultacija*, a *provjera znanja* vrši se putem usmenog ispita i učestalih razgovora.

* J. Mamić, *Eklezijalna dinamika*, (scripta), Zagreb 2004; I. Fuček, *Moralno-duhovni život*, Split 2004; ** J. Mamić, »Pojam i povijesni presjek mističnoga u kršćanstvu«, *Posvećeni život*, 2 (1996) 143-162; J. Mamić, »Duhovni pokreti u Crkvi«, *Bogoslovska smotra*, 89 (1989), 1-2, 147-165.

DO12	MARIJANSKA DUHOVNOST	II	10 ~ 3
------	-----------------------------	----	--------

Tečaj ima duhovno-pastoralno usmjerenje. Polazi se od Novozavjetnih tekstova koji govore o Mariji. Studij se razvija u dvije susljedne faze: 1) analizom izabranih tekstova uočavaju se osnovne karakteristike Marijinog duhovnog života; 2) na temelju zaključaka prve faze definira se uloga Marije u životu Crkvene zajednice kao cjeline i njeno mjesto u duhovnom životu pojedinog kršćanina. Novozavjetni tekstovi proučavaju se u svjetlu crkvenih dokumenta o Blaženoj Djevici Mariji. *Kompetencija*: poznavanje biblijske zasnovanosti Marijanske duhovnosti. *Oblici izvođenja nastave*: predavanja, samostalni i grupni rad, konzultacije. *Ispiti*: pismeni. *Praćenje uspješnosti*: razgovori i ispitni rezultati.

* M. L. Trouvé (ur.), *Mother of Christ, Mother of the Church: Documents on the Blessed Virgin Mary*, Boston MA 2001; A. Valentini, *Maria secondo le Scritture: Figlia di Sion e Madre del Signore*, Bologna 2007; ** I. De La Potterie, *Maria nel mistero dell'alleanza*, Genova 1992; K. Stock, *Maria, la Madre del Signore, nel Nuovo Testamento*, Roma 1997.

DO13	LITURGIJSKA DUHOVNOST	II	10 ~ 3
------	------------------------------	----	--------

I. Uvodna pitanja: Narav, značenje i kratki povijesni prikaz liturgije; Sakramenti i blagoslovine; Časoslov; Liturgijska godina; *II. Liturgija i duhovni život*: Liturgija - djelo Svetoga Trojstva; Otac, izvor i cilj

liturgije; Prisutnost i djelovanje Krista u liturgiji; Duh Sveti u liturgiji; Marija, uzor Crkve koja slavi liturgiju. *Kompetencija*: stječu se osnovne spoznaje o liturgiji kao izvoru i vrhuncu svega kršćanskog života, te dobivaju impulsi za kvalitetnije življenje iste. *Oblici izvođenja*: predavanje uz aktivno uključivanje studenata. *Ispiti*: usmeno i pismeno. *Praćenje uspješnosti*: razgovori, ispitni rezultati.

* P. Janjić, *Liturgijska duhovnost* (scripta), Zagreb 2010; J. Ratzinger, *Duh Liturgije. Temeljna promišljanja*, Ziral, Mostar-Zagreb 2001; V. Zagorac, *Kristova otajstva*, KS, Zagreb 1998. Id., *Kristova svećenička služba*, KS, Zagreb 1997.

** J. Castellano Cervera, *Liturgia e vita spirituale*, Teresianum, Roma 1999; A. Donghi, *Gesti e Parole nella Liturgia*, LEV, Città del Vaticano, II. ediz., 2007.

DI16	MISTIKA I MISTIČKI FENOMENI	I	8 ~ 2, 5
------	------------------------------------	---	----------

Uvodna pitanja: mistika kao univerzalni fenomen, problem terminologije; kršćanska i nekršćanska mistika. Povijest mistike: mistici, njihova kultura, osobnost, spisi i stil. Mističko iskustvo: milost, svijest, izričaj; sadržaji otajstva, percepcija, preobrazba. Mistični i paramistični fenomeni: razlučivanje i teološko-duhovno vrednovanje. *Kompetencija*: dobiva se novi pristup za razumijevanje mističnog iskustva i vrednovanja mističkih fenomena. *Oblici izvođenja*: predavanja, uz konzultacije i aktivno uključivanje studenata u predavanja. *Ispiti*: pismeno i usmeno. *Praćenje uspješnosti*: ispitni rezultati i razgovori sa studentima.

* P. Janjić, *Mistika i mistički fenomeni* (scripta), Zagreb 2007; L. Gardet, *Mistika*, KS, Zagreb 1983; ** M.-M. Davy, *Enciklopedija mistika*, I. i II. svezak, Zagreb 1990; J. M. Velasco, *El fenómeno místico. Estudio comparado*, Editorial Trotta, Madrid 1999; H. Dumoulin, *Ostliche Mystik und christliche Mystik*, Freiburg, 1966.

DO17	BIBLIJSKO TEOLOŠKI PRISTUP MOLITVI	II	8 ~ 2, 5
------	---	----	----------

Sažeti prikaz molitve u Starom i Novom zavjetu. Isusova molitva i neke njegove pouke o molitvi. Temeljni elementi kršćanske molitve: molitva i teologalni život; molitva i askeza. Dobiva se *kompetencija* za razlučivanje redovitog hoda molitvenog kršćanskog života. *Oblik izvođenja*: predavanja i aktivno uključivanje studenata. *Ispiti*: pismeno ili usmeno. *Praćenje uspješnosti*: razgovor i ispitni rezultati.

* M. Magrassi, *Biblija i molitva*, Čokovac 1988; R. Guardini, *Uvod u molitvu*, Zagreb 1969; ** C. M. Martini, *Kako naučiti moliti*, Zagreb (2) 1996; A. Rebić, *Oče Naš. Molitva Gospodnja*, Zagreb 1973.

DO14	UVOD U KRŠĆANSTVO	I	8 ~ 3
------	--------------------------	---	-------

Kolegij želi pomoći razumijevanju osnova kršćanstva. Imajući u središtu osobni odnos sa živim Isusom Kristom i njegovu zapovijed ljubavi kršćanstvo se doktrinalno sažimlje u apostolskoj ispovijesti vjere. Razmatranje članaka te ispovijesti bit će ključ ulaska u Isusovu Poruku i njezino višeslojno očitovanje i učinke. Jezgrovita lepeza katekizamskih tema ponudit će horizont u čijem će otkrivanju važne vodilje biti znakovi današnjeg vremena i interesno područje slušača. *Kompetencija*: Stječe se uvid u osnove kršćanstva i otvara mogućnost njegovom cjelovitijem i aktualnijem promišljanju. *Oblici provođenja*: Predavanja, samostalni rad s tekstovima,... *Ispiti*: Usmeni i/ili pismeni

* *Katekizam Katoličke crkve*, Hrvatska biskupska konferencija - Glas Koncila, Zagreb 1994.; Joseph RATZINGER, *Uvod u kršćanstvo*, KS, Zagreb 1988.; ** BENEDIKT XVI., *Deus Caritas est*, KS, Zagreb 2006.; KONGREGACIJA ZA NAUK VJERE, *Dominus Iesus*, deklaracija o jedincatosti i spasenjskoj univerzalnosti Isusa Krista i Crkve, Vatikan 2000.

(<http://www.katolik.hr/crkvamnu/dokumentimnu/93-dominus-iesus>).

DI15	UVOD U SUVREMENU TEOLOŠKU MISAO	I	8 ~ 3
------	--	---	-------

Predmet *okvirno* donosi pregled suvremene teološke misli, napose katoličkih teologa 20. stoljeća. U *užem smislu* predstavljaju se određene teološke teme, pitanja, poteškoće suvremene teološke misli te se progovara o njezinoj aktualnosti za današnje poimanje Crkve i društva. Također se ukazuje na kontinuitet i ukorijenjenost suvremene teološke misli u tradiciju i nauk Crkve. Dobiva se *kompetencija* stručnog znanja iz dogmatske i fundamentalne teologije. *Nastava se provodi* putem predavanja, a *ispit* je usmeni uz obvezno pročitano literaturu.

* Hans Urs von Balthasar, *Samo je ljubav vjerodostojna*, Zagreb, 1999.; Hans Urs von Balthasar, *Pojašnjenja*, Zagreb, 2005.; Hans Urs von Balthasar, *Nova pojašnjenja*, Zagreb, 2005.; Karl Rahner, *Teološki spisi*, Zagreb, 2008.; Ivica Raguž (prir.), *Za tragovima Božjim. Teološka traganja Karla Rahnera i Hansa Ursa von Balthasara*, Zagreb, 2007.; Joseph Ratzinger, *Uvod u kršćanstvo*, Zagreb, 1999.; Johann Baptist Metz, *Memoria passionis*, Zagreb, 2009.; Henri de Lubac, *Drama ateističkog humanizma*, Rijeka, 2009.; Jean Danielou, *Vjera kroz vjekove i čovjek današnjice*, Zagreb, 1970.; Karl Barth, *Uvod u evangeličku teologiju*, Zagreb, 2007.; Jürgen Moltmann, *Tko je čovjek?*, Zagreb, 1982.

DO18	METODOLOGIJA ZNANSTVENOGA RADA	I	2 ~ 1
------	---	---	-------

Tečaj želi uputiti studenta u poznavanje metodoloških načela istraživanja osposobljavajući ga za znanstveni rad kroz praktične vježbe. Upoznavanje s etapama znanstvenoga rada; izrada bibliografskih i sadržajnih kartica; način navođenja literature; poznavanje i korištenje izvora za duhovnost. *Kompetencija*: upućuje osobu u izradu znanstvenog pisanog rada. *Oblici izvođenja*: izvodi se na način seminara preferirajući vježbe u predavaonici. *Ispiti*: pisani

radovi. *Praćenje uspješnosti*: izrada jedne teme primijenjujući metodologiju znanstvenog rada.

* F. Podgorelec (priredio), *Metodologija znanstvenog rada. Opće norme*, Zagreb 2007; ** M. Ruiz Jurado, *Metodo nella Spiritualità (Parte teorico-pratica)*, 2^a prošireno i ispravljeno izd., Editrice pontificia università Gregoriana, Roma 1994; Pontificia Facoltà Teologica Teresianum. Pontificio Istituto di Spiritualità, *Norme Generali di Metodologia per la redazione dei lavori scientifici*, Roma 2005, u:

<http://www.teresianum.org/italiano/informazioni/metodologia.htm>

(22. 03. 2007.); Z. Ivanović, *Metodologija izrade znanstvenog i stručnog djela*, Rijeka, Sveučilište u Rijeci, Hotelijerski fakultet Opatija, 1996.

DO20	DUHOVNA PORUKA EVANĐELJA	I	8 ~ 3
------	-------------------------------------	---	-------

Pojam Kraljevstva Božjega u SZ i NZ. Kraljevstvo Božje ostvareno u Isusovim riječima, djelima, u Isusovoj muc i slavi. *Kompetencija*: nužno razumijevanje ostvarenja Kraljevstva Božjega u životu Isusa Krista i osobna primjena na vlastiti život. *Oblici izvođenja*: predavanja, osobni rad i rad po skupinama na izabranim tekstovima. *Ispiti*: usmeno-pismeni. *Praćenje uspješnosti*: razgovor, anonimna anketa i ispitni rezultati.

I. Dugandžić, *Snaga s izvora. Izabrane teme Novoga zavjeta*, Zagreb 2003; B. Lujčić, *Kratki uvod u novozavjetnu poruku*, Zagreb 2006; A. Wieser, *Središnje teme Novoga zavjeta*, Zagreb 1981.

DO21	DUHOVNOST STAROGA ZAVJETA	I	10 ~ 3
------	--------------------------------------	---	--------

Značajke semitskog mentaliteta. Povijesno iskustvo i teologija Izabranog naroda. Duhovnost tradicija Petoknjižja. Proročka

duhovnost. Deuteronomistička duhovnost. Duhovnost mudroslovne književnosti. *Kompetencija*: osnovno razumijevanje poruke različitih starozavjetnih tradicija duhovnosti. *Oblici izvođenja*: predavanja i vježbe. *Ispiti*: usmeno-pismeni. *Praćenje uspješnosti*: anonimna anketa i ispitni rezultati.

* R. E. Brown i dr., *Biblijska teologija staroga i novoga zavjeta*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1980; A. Rebić, *Središnje teme Staroga zavjeta*, Zagreb 1996; ** T. Söding, *Više od knjige. Razumjeti Bibliju*, Zagreb 2001; M. Vugdelija, *Božje zapovijedi: Putokaz autentičnog življenja i danas*, Zagreb 1989.

DI22	DUHOVNA PORUKA APOSTOLA PAVLA	II	6 ~ 2, 5
------	--	----	----------

Uvod u misao apostola Pavla. Raščlanjivanje problematike odnosa zakona i slobode prema apostolu Pavlu. *Kompetencija*: razumijevanje vjere kao jedino ispravnog odgovora na Božju objavu. *Oblici izvođenja*: predavanja i osobni rad. *Ispiti*: usmeno-pismeni. *Praćenje uspješnosti*: razgovor i ispitni rezultati.

* J. A. Fitzmyer, »Pavlova teologija«, u: *Biblijska teologija SZ i NZ*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1980, 357-434; S. Lyonnet, *Zakon ili Evandjelje*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1973.

DI23	FORMACIJA ZA PRAKTIČNI RAD S BIBLIJOM	II	8 ~ 2, 5
------	--	----	----------

Kompetencija: poznavanje praktičnih mjernica za osobno studijsko čitanje Biblije i pisanje vlastitog osvrta na izvjesnu biblijsku knjigu, temu ili lik. *Oblici izvođenja nastave*: predavanja, vježbe i osobni rad. *Ispiti*: pismeni. *Praćenje uspješnosti*: razgovor, anonimna anketa i ispitni rezultati.

RAZNI AUTORI, *Praktični rad s Biblijom danas*, Zagreb 1991; A. Popović, *Načela i metode za tumačenje Biblije*, Zagreb 2005.

DO30	OTAČKA DUHOVNOST	I	10 ~ 3
------	-------------------------	---	--------

Duhovnost mučeništva prvih stoljeća, duhovnost djevičanstva na počecima Crkve, Duhovnost velikih škola otačkog vremena - posebni osvrt na aleksandrijsku školu i Origena kao najznačajnijeg predstavnika, Gregorije Nisenski - predstavnik duhovnosti otačkog vremena u Maloj Aziji. Fenomen asketizma i monaštva kao *topos* otačke duhovnosti. Monaštvo kao ljudski, filozofski i religiozni fenomen. Kršćanski asketizam. Monastički pramodeli. Povijest monaštva na Istoku. Povijest monaštva na Zapadu do svetog Benedikta. Monastička duhovnost: praksa i teorija duhovnog života. Teoretičari monastičke duhovnosti. *Oblici izvođenja*: predavanja uz aktivno sudjelovanje studenata. Čitanje i analiza otačkih tekstova. *Ispiti*: pismeni i usmeni.

* T. Z. Tenšek, *Asketsko-monaška duhovnost otačkog razdoblja. Počeci i razvoj kršćanskog asketizma i monaštva do svetog Benedikta*, Zagreb 2003; ** H. Borak (priređio), *Redovnička pravila*, Zagreb 1985.

DO31	KRŠĆANSKA DUHOVNOST U SREDNJEM VIJEKU	I	10 ~ 3
------	--	---	--------

U ovom kolegiju obrađujemo povijest i razvoj kršćanske duhovnosti od 6. do 14. stoljeća. Posebnu pažnju posvećujemo genezi srednjovjekovne duhovnosti, zatim monaškom obilježju duhovnosti u cijelom tom razdoblju. *Kompetencija*: umijeće analize duhovnih spisa i sinteze kršćanske duhovnosti toga razdoblja. *Izvođenje*: predavanja, rad na tekstovima i konzultacije. *Ispiti*: pismeno i usmeno. *Praćenje*: povremeni testovi i ispitni rezultati.

* F. Šanjek, *Crkva i kršćanstvo u Hrvata 1, Srednji vijek*, Zagreb 1988; H. Borak (priredio), *Redovnička pravila*, Zagreb 1985; N. Vukoja, *Povijest duhovnosti srednjega vijeka* (skripta), Zagreb 2003; ** I. Ostojić, *Bendiktinci u Hrvatskoj*, sv. I – III, Split 1963-1965; *Storia della spiritualita* (vol. 3 – 5), Bologna 1897-1993.

DO32	KRŠĆANSKA DUHOVNOST U NOVOM VIJEKU	I	10 ~ 3
------	---	---	--------

U novom vijeku događaju se mnoge promjene u društvu što je iziskivalo nove oblike kršćanske duhovnosti i pobožnosti kako bi se odgovorilo na te znakove vremena. *Kompetencija*: umijeće analize duhovnih spisa i sinteze kršćanske duhovnosti toga razdoblja te razumijevanje interakcije događanja u svijetu i razvoja kršćanske duhovnosti. *Izvođenje*: predavanja, rad na tekstovima i konzultacije. *Ispiti*: pismeno i usmeno. *Praćenje*: testovi i ispitni rezultati.

* F. Šanjek, *Kršćanstvo na hrvatskom prostoru. Pregled religiozne povijesti Hrvata*, Zagreb 1996; T. J. Šagi-Bunić, *Katolička crkva i hrvatski narod*, Zagreb 1983; N. Vukoja, *Povijest novovjeke duhovnosti*, Zagreb 2004; ** *Storia della spiritualita* (vol. 5 – 8), Bologna 1897-1993.

DO33	SUVREMENI DUHOVNI POKRETI	I	10 ~ 3
------	----------------------------------	---	--------

Proteklih godina znatno se povećalo zanimanje za duhovne pokrete u Katoličkoj crkvi. Nove duhovne zajednice i pokreti službeno nailaze na veću pozornost budući da su brojčano porasle i dobivaju sve više na važnosti. Duhovni pokreti su skupine u kojima, ponajviše laici, ali i klerici i redovničke osobe, teže intenzivnom religioznom životu u zajednici te vjerničkoj obnovi u Crkvi. Njihovo organiziranje prelazi mjesne okvire i pokazuje različito širenje u pojedinim regijama. Predmet analizira njihovu važnost i aktualnost za današnje vrijeme.

Nastava se *održava* putem predavanja i konzultacija. Završni *ispit* održat će se u pismenom obliku.

M. Oblak, *Karizme – Crkveni pokreti – Laici*, Verbum 2003; J. Castellano, *Carismi peri l terzo millenio*, OCD, Roma 2001; A. Favale, *Comunità nuove nella chiesa*, Ed. Messaggero, Padova 2003; P. J. Cordes, *Mitten in unserer Welt*, Freiburg 1987.

DI34	IZABRANI LIKOVI KRŠĆANSKE DUHOVNOSTI	I	14 ~ 3, 5
------	---	---	--------------

Glavna obilježja duhovnog nauka izabranih učitelja duhovnosti, te novi putovi kršćanske savršenosti koje su ponudili kao plod svog autentičnog iskustva; utjecaj na duhovnost ambijenta i na kasniju duhovnost Crkve; aktualnost njihove duhovne poruke i pedagogije za naše vrijeme. *Kompetencija*: Razumijevanje aktualnosti primjera i nauka izabranih likova novovjeke kršćanske duhovnosti. *Oblici izvođenja*: predavanja i osobne vježbe. *Ispiti*: pismeno ili usmeno. *Praćenje uspješnosti*: razgovor, ispitni rezultati.

* *Spisi svetoga Franje i svete Klare*, Mostar, 2005; I. Loyolski, *Duhovne vježbe*, Zagreb 2003; T. Avilska, *Zamak Duše*, Zagreb 1985; Ivan od Križa, *Tamna noć*, Split 1983; F. Saleški, *Filotea*, Zagreb 1990; Terezija od Djeteta Isusa, *Povijest jedne duše*, Zagreb 1997; Ch. de Foucauld, *Pisma i zapisi*, Split 1987.

DI35	DUHOVNI MODELI CRKVE U HRVATA	II	8 ~ 2, 5
------	--	----	----------

Uvođenjem modela, teologija želi nadopuniti (i nadići) iznošenje svoga pologa na čisto apstraktan, nepersonalan i konceptualan način, koji zahvaća samo čovjekovu racionalnu dimenziju. Živi modeli (koji taj polog žive) sadrže i iskustveno-doživljajni naboj te nas pozivaju na nasljedovanje. Tijekom predavanja će se predstaviti izabrane likove iz našeg podneblja koji svojim životom i porukom

moгу biti poticajni nama danas. *Kompetencija*: razvija sposobnost uočavanja na koji način ostvareni kršćanin svojim životom i spisima jest autentično tumačenje evanđelja. *Oblici izvođenja*: predavanja i osobna analiza tekstova. *Ispiti*: pismeno i (ili) usmeno. *Praćenje uspješnosti*: pismeni radovi i ispitni rezultati.

* F. Podgorelec, *Duhovni modeli Crkve u Hrvata. Izabrani materijali*, skripta, Zagreb 2008; ** A. Benigar, *Alojzije Stepinac, hrvatski kardinal*, 2 popravljeno i prošireno izd., Zagreb 1993; D. Kniewald, *Sluga Božji dr. Ivan Merz*, 2 izmjenjeno i prošireno izd., Zagreb 1988; A. Matanić, *U znaku ljubavi*, Zagreb 1976; C. Sersale, B. Duda, *P. Alessio Benigar ofm. Un' autobiografia postuma*, Roma 1993.

DI40	PASTORAL DUHOVNOSTI	II	8 ~ 2, 5
------	----------------------------	----	----------

Poziv kršćanina je svetost. Ono se treba ostvarivati u svim razdobljima ljudskoga života i na svim područjima njegova djelovanja. Tu je potrebno poznavati i konkretnu situaciju u našoj Crkvi kako bi se stekla sposobnost ispravnog prosuđivanja i konkretnog življenja autentičnog kršćanstva i vjere. U tome smislu veliku pomoć može imati analiza i kritički osvrt kakova se duhovnost i kršćanstvo nudi u našem župnom pastoralu, crkvenim pokretima, u našim medijima (crkvenim i civilnim), duhovna situacija obitelji. Osobitu važnost imaju župne zajednice koje su oaze za rast u svetosti i konkretnim aktivnostima. *Kompetencija* koju polaznici stječu odnosi se na poznavanje mnogovrsnosti duhovnog djelovanja u suvremenom pastoralu, osobito u kontekstu župne zajednice. Nastava se *održava* putem predavanja, seminarskog rada, vježbi i konzultacija. Završni *ispit* održat će se u usmenom obliku.

* *Župna kateheza u obnovi župne zajednice. Plan i program*, NKU/HBK – HILP, Zagreb-Zadar 2000; Baloban J., *Pastoralni izazov Crkve u Hrvata*, KS, Zagreb 1992; *Crkva i mediji. Pastoralne smjernice*, HBK, Glas Koncila, Zagreb 2006; ** R. Checa, *La pastorale della spiritualità cristiana*, Città del Vaticano 1998; L. J.

Gonzales, *Creatività spirituale*, Rim 2002; AA.VV., *Creatività dello spirito e programmazione pastorale*, Roma 1998.

DI41	DUHOVNO PRAĆENJE	II	10 ~ 3
------	-------------------------	----	--------

U svjetlu Duha Svetoga uči u tajnu Božjeg djelovanja u Crkvi; u suradnju Crkve s tim djelovanjem na njezino sve veće posvećenje. U užem smislu: prepoznati Božje vodstvo prisutno u svakom ljudskom životu i pomoći čovjeku vjerniku da nauči surađivati s djelovanjem Božjim, kako bi rastao u prijateljstvu s Bogom odnosno, ostvarivao svetost na koju smo svi pozvani. *Kompetencija*: dobiva se uvid u osnovne duhovne i psihopedagoške elemente duhovnog praćenja. *Oblici izvođenja*: predavanje, razgovori o pojedinim slučajevima i traženje rješenja. *Ispiti*: usmeno i pismeno. *Praćenje uspješnosti*: razgovori, ispitni rezultati.

* P. Janjić, *Duhovno praćenje* (scripta), Zagreb 2008; Viganò-Aubry-Schepens, *Duhovno vodstvo*, Zagreb, 1983; ** B. Goya, *Aiuto fraterno. La pratica della direzione spirituale*, EDB, Bologna 2006; R. Frattallone, *Direzione spirituale. Un cammino verso la pienezza della vita in Cristo*, LAS, Roma 2006.

DI42	KRITERIJI VREDNOVANJA KARIZMATSKIH FENOMENA	II	8 ~ 2, 5
------	--	----	----------

Karizmatiski seminari su imali vrlo snažan odjek u prošlom stoljeću. Zahvaćene su Crkve gotovo svih kršćanskih denominacija i svih zemalja. U Hrvatskoj karizmatiski vođe i karizmatiski seminari još uvijek nailaze na oduševljeni prijem, ali i na prigovore i osporavanja. Tečaj istražuje nastanak i razvoj ovog pokreta i izlaže stav učiteljstva Crkve. O pojedinim fenomenima govori se s stajališta komparativnog studija religije. Središnji dio tečaja usmjeren je na studij Novozavjetnih tekstova koji govore o karizmama, osobito na spise apostola Pavla. *Kompetencija*: sposobnost vrednovanja karizmatiskih fenomena. *Oblici izvođenja nastave*: predavanja,

samostalni i grupni rad, konzultacije. *Ispit*: pismeni. *Praćenje uspješnosti*: razgovori i ispitni rezultati.

* A. Vanhoye, *I carismi nel Nuovo Testamento*, Roma 2002; J. Castellano Cervera, *Carismi per il terzo millennio*, Roma 2001; ** G. Hovenden, *Speaking in Tongues: New Testament Evidence in Context*, London-New York 2002.

DI43	MOLITVENA PEDAGOGIJA IVANA OD KRIŽA	I	8 ~ 2, 5
------	--	---	----------

Predmet u *širem smislu* obrađuje temu u djelima ovog Naučitelja Crkve. U *užem smislu* bavimo se mjestima i pedagogijom izrastanja u meditativno-molitvenom procesu kako kod sv. Ivana od Križa pokazujući i etape izrastanja. Dobiva se *kompetencija* osposobljenosti vođenja vježbi iz ovoga područja. *Nastava se izvodi* predavanjima, radom na izvornim tekstovima i vježbama, a *ispit* je usmeno-praktički.

* Ivan od Križa, (izabrani tekstovi): *Uspon na goru Karmel*, Split 2004; *Tamna noć*, Split 1997; *Duhovni spjev*, Split 1997; *Živi plamen ljubavi*, Split 1997.

DI44	UVOĐENJE U MEDITATIVNO- KONTEMPLATIVNU MOLITVU	I	16 ~ 4, 5
------	---	---	--------------

Student se kroz praktične vježbe uvodi u iskustvo osam meditativno-kontemplativnih metoda. Praksu prate teoretska izlaganja o osnovama molitvene pedagogije. *Kompetencija*: sposobnost primjene meditativnih metoda u osobnom molitvenom životu. *Oblici izvođenja*: praktične vježbe, audiovizualna pomagala, predavanja. *Ispiti*: usmeno i pismeni prikaz jedne meditativne metode. *Praćenje uspješnosti*: anonimna anketa.

* F. Podgorelec, *Uvođenje u meditativnu i kontemplativnu molitvu* (skripta), 2006. ** J. PHILIPPE, *Un tempo per Dio. Guida pratica per la vita di preghiera personale*, Roma 2008. I. Larrañaga, *Muéstrame tu rostro. Hacia la intimidad con Dios*, Santiago de Chile 1979. R. Guardini, *Uvod u molitvu*, Zagreb, 1969; K. Tilmann, *Uvod u meditaciju* (prvi svezak), Zagreb 1981; A. Grün, *Molitva kao susret*, Zagreb 2004; Sv. Petar Alkantarski, *O molitvi i razmatranju*, Split 2001.

DI45	VJEŽBA BOŽJE PRISUTNOSTI	II	8 ~ 2, 5
------	---------------------------------	----	----------

Okvirni saržaj: u vremenu »Božje smrti« i »odsutnoga Boga«, kako ponekad nazivaju i naše vrijeme, proučavanjem »Vježbe Božje prisutnosti«, naziva poznatog u povijesti duhovnosti, nastoji se, uvažavajući suvremena spoznajna postignuća, pridonijeti vlastitom iskustvu živoga i prisutnoga Boga. *Posebni sadržaji:* upoznavanje načina i metoda uočavanja i posvješćivanja Božje prisutnosti. Steče se *kompetencija* za razumijevanje, izgrađivanje i ostvarivanje meditativne i kontemplativne dimenzije čovjeka, koja je nezaobilazna sastavnica u formaciji i obrazovanju za animatore i članove molitvenih skupina. *Oblici izvođenja:* dijaloška predavanja uz korištenje audiovizualnih pomagala. *Ispiti:* usmeno ili pismeno. *Praćenje uspješnosti:* anketa i analiza ispitnih rezultata.

* J. Zečević, *Vježba Božje prisutnosti* (skripta), Zagreb – Remete 2006; N. Herman, *Bog nadohvat duše*, 3 izd., Zagreb 1986; ** W. Jäger, *Uvod u kontemplativnu molitvu*, Zagreb 1985; I. Golub, V. Paar, *Skriveni Bog*, Zagreb 2006; M.-M. Davy, *Enciklopedija mistika*, I. i II. svezak, Zagreb 1990.

DI46	MEDIJI I DRUŠTVO	II	10 ~ 3
------	-------------------------	----	--------

Nedvojbena je činjenica kako je odnos medija i društva višeslojan, složen i prožet čitavim nizom posebnih karakteristika. U ovom kolegiju bit će govora o najvažnijim aspektima tih odnosa te,

posebno, o ulozi i mogućnostima korištenja medija u promicanju evanđeoskih vrijednosti, te o najvažnijim karakteristikama medijskih i javnih nastupa. Teme su: društvena uloga medija; medijska i politička kultura djelatnika u medijima; medijska kultura konzumenata medija; problem istine u hrvatskim medijima; struka i politika u medijima; praćenje medija; obrazovanje u i kroz medije; javni nastup: u medijima i općenito; strah od nastupa; važnost pripreme; razlike i sličnosti između javnog govora i konverzacije; razvijanje samopouzdanja; javni govor i kritičko mišljenje; etika i javno govorenje; mediji i promicanje evanđeoskih vrijednosti. Sadržaj ovog kolegija daje uvid u društveni položaj medija i na posljedice u funkcioniranju medija koje proizlaze iz njihovog društvenog položaja. Posebni uvidi dobit će se kroz teme uplitanja državnih, političkih i vlasničkih aktera u medije i njihov svekoliki utjecaj na medije ali i na “profesionalizam” djelatnika u njima, kao i na „nevinost“ samih korisnika-konzumenata medija. Također, u okviru ovog kolegija stječu se osnovna znanja i vještine govora i nastupa pred publikom. Cilj je osposobiti polaznike za sigurniji i atraktivniji medijski i svekoliki javni nastup i naučiti ih da u oslobode svoje kreativne potencijale i steknu komparativne prednosti takvim nastupom. Nadalje, bit će govora o mogućnostima ali i potrebi korištenja različitih medija za promicanje evanđeoskih poruka. Nastava se izvodi teorijskim predavanjima i praktičnim vježbama polaznika po grupama u okviru prikladnih radionica. Provjera znanja je usmena i praktična – kroz vježbu i nastup polaznika u radionicama.

* S. Malović: *Mediji i društvo*, Izvori d.o.o. Zagreb, 2007.; M. Vujević, *Politička i medijska kultura u Hrvatskoj*, Školska knjiga, Zagreb, 2001; V. Lamza Posavec, *Javno mnijenje-teorije i istraživanje*, Alinea, Zagreb 1995; **; G. Vujević-Hećimović i M. Vujević, *Vjerodostojnost TV referenduma*, Politička misao br.2, Zagreb 2003; P. Canivez, P, *Odgojiti građanina?*, Duriux, Zagreb 1999; D. Gottesman, B. Mauro, *Umijeće javnog nastupa*, Jesenski i Turk, Zagreb 2006; C. Dale, *Kako nastupati u javnosti*, Cankarjeva založba, Ljubljana 2003; S. Lucas, *The Art of Public Speaking*, McGraw-Hill 2001; I. Naistadt, *Speak without Fear*, Harper

Resource 2004; Dokument „Crkva i mediji – pastoralne smjernice“ – odobreno na zasjedanju HBK, 25.travnja 2006. u Zagrebu.

DO50	PSIHOLOGIJA I DUHOVNI ŽIVOT	I	10 ~ 3
------	------------------------------------	---	--------

Predmet u širem smislu razjašnjava odnos između psihologije i duhovnog života. U užem smislu bit će obrađena interakcija čovjekova ponašanja i njegovih unutarnjih psihičkih procesa. Duhovni život je shvaćen kao život milosti, odnosno djelovanje Duha Svetoga u osobi koja se u slobodi otvori Bogu. Isus kao univerzalni terapeut koji liječi duh, dušu i tijelo. Postiže se *kompetencija* za razlikovanje psihičkih i duhovnih problema osobe. Nastava se *provodi* putem predavanja s audiovizualnim pomagalicama, a *ispit* je usmeni. *Praćenje uspješnosti* se provodi dijalogom i raspravom za vrijeme predavanja.

* M. Szentmartoni, *Psihologija duhovnog života*, FTI, Zagreb 1990;
 ** D. Goleman, *Emocionalna inteligencija*, Mozaik knjiga, Zagreb, 1997; *Vjera i zdravlje*, zbornik radova (M. Jurčić-M. Nikić-H. Vukušić, ur.), Zagreb 2005; M. Nikić, *Psihologija*, skripta, FFDI, Zagreb 2006.

DI51	FILOZOFIJA, ZNANOST I DUHOVNOST	II	10 ~ 3
------	--	----	--------

Namjera je kolegija ukazati na povezanost filozofije, znanosti i duhovnost, kako kršćanske tako i izvankršćanske. Obradit će se važnija pitanja u nekim filozofskim sustavima i kod nekih filozofa te će se ukazati na vezu moderne znanosti s istočnjačkim i zapadnjačkim misticizmom. Očekuje se da će se time dobiti uvid u bitnu povezanost međusobno različitih disciplina. Nastava će se izvoditi u obliku predavanja, a moguć je i seminarski način rada. Ispit se sastoji od pismenog (pismeni uradak ili seminarski rad) i/ili usmenog dijela.

* A. Benz, *Budućnost svemira. Slučaj, kaos, Bog?*, Zagreb, 2006; F. Capra, *Tao fizike – istraživanje paralela između suvremene fizike i istočnjačkog misticizma*, Poduzetništvo Jakić, Cres 2005; M. Crvenka, *Prirodne znanosti i religija*, Zagreb. 2010; I. Golub, V. Paar, *Skriveni Bog*, Zagreb, 2006; ** E. Gilson, *Uvod u kršćansku filozofiju*, Zagreb, 1995; L. McTaggart, *Polje – potraga za tajnim silama svemira*, TELEdisk, Zagreb 2005; R. Steiner, *Filozofija, kozmologija, religija*, Zagreb, 2003.

DI52	AKTUALNA BIOETIČKA PITANJA	II	10 ~ 3
------	-----------------------------------	----	--------

Sustavno i kritičko promišljanje bioetičkih pitanja danas nije nešto čime se treba baviti samo uži krug specijaliziranih znanstvenika. Važnost stavova koji će u našem demokratskom i pluralističkom društvu prevladati, nije samo u odgovorima na ta životna pitanja, već i u dubokim posljedicama koje imaju na naše konkretne živote, na zdravlje te za budućnost. U međuvremenu ta su pitanja uvijek složenija zbog brzog razvoja tehnoloških mogućnosti, pluralizma kultura, svjetonazora i vjera u globalnom društvu. *Cilj tečaja* je: upoznati i razumjeti bioetičku disciplinu i pristup, različite modele bioetičkih promišljanja, te utvrditi koje su vrijednosti i mjerila koje trebamo imati u vidu kada se susrećemo s bioetičkim pitanjima, koja uvijek izravno ili neizravno utječu na dostojanstvo, život i zdravlje konkretnih ljudi. Na tečaju će se, nakon kratkog uvoda u bioetiku i panorame pitanja kojima se ona bavi, produbiti i raspraviti izabrana, aktualna, bioetička pitanja. *Kompetencija*: opće poznavanje bioetičke discipline, kriteriji za analizu bioetičkih pitanja. *Oblici izvođenja nastave*: predavanja, analiza tekstova i rasprava. *Ispit*: pismeni i usmeni.

* Ivan Pavao II, *Evandjelje života*. Enciklika o vrijednosti i nepovratnosti ljudskog života, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2003; Kongregacija za nauk vjere, *Dignitas personae: Dostojanstvo osobe: naputak o nekim bioetičkim pitanjima*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb

2009; ** Valjan V., *Bioetika*, Svjetlo Riječi, Sarajevo/Zagreb 2004; Volarić-Mršić, A.(ured.), *Status ljudskog embrija*, FTIDI, Zagreb,2001. Aramini M., *Uvod u bioetiku*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2009.; Sgreccia E., *Manuale di Bioetica Vol. I: Fondamenti ed etica biomedica*, Vita e Pensiero, Milano 2000; Sgreccia E., *Manuale di Bioetica Vol. II: Aspetti medico-sociali*, Vita e Pensiero, Milano 2002.

DO60	DUHOVNOST KRŠĆANSKOG ISTOKA	I	10 ~ 3
------	------------------------------------	---	--------

Okvirni sadržaj: upoznaju se izvori duhovnosti istočnih Crkava; predstavlja se duhovna književnost u Crkvama i kulturnim zajednicama kršćanskog Istoka u pojedinim etapama; ukazuje se na glavna obilježja duhovnosti kršćanskog Istoka, na različite pravce unutar nje i na prisutnost istočne duhovnosti u našoj baštini. *Posebni sadržaji:* proučava se istočna duhovnost kao praksa, s posebnim osvrtom na liturgijski molitveni život i na štovanje ikona. *Stječe se kompetencija* za razumijevanje, prakticiranje i tumačenje duhovnosti na način kršćanskog Istoka. *Oblici izvođenja:* dijaloška predavanja uz korištenje audiovizualnih pomagala. *Ispiti:* pismeno. *Praćenje uspješnosti:* anketa i analiza ispitnih rezultata.

* T. Špidlík, P. Belić, J. Zečević, *Duhovnost kršćanskog Istoka* (skripta), Zagreb 2010; *Ispovijesti ruskog hodočasnika*, Zagreb 1986; *Pohvala Bogorodici i Kristu čovjekoljupcu*, Zagreb 1986; *Bizantska mistika*, u: M.-M. Davy, *Enciklopedija mistika*, I. sv., Zagreb 1990, str. 284-333; ** Vladimir Loski, *Mistična teologija Istočne crkve*, Zagreb, 2001; Naum Ilievski, *Isusova molitva uma u srcu i harmonija asketsko-hezihastičkog duhovnog rasta*, u: Bogoslovska smotra (Zagreb), 4/2006, str. 949-958. M. Kardamakis, *Pravoslavna duhovnost*, Hilandar 1996; A. Jevtić, *Duhovnost pravoslavlja*, Beograd 1990; *Dobrotoljublje I-VII*, Manastir Hilandar 1997.-2009. *Hrista radi jurodivi*, Vršac 1997.

DO61	DUHOVNOST PROTESTANTSKIH CRKAVA	I	6 ~ 2
------	--	---	-------

Okvirni sadržaj: upoznaju se teorijske i praktične sastavnice duhovnosti protestantskih zajednica, osobito duhovni nauk značajnijih reformatora. *Posebni sadržaji:* glavna obilježja i specifični razvojni pravci u duhovnostima protestantskih zajednica; kao i prisutnost te duhovnosti u hrvatskoj kršćanskoj baštini. Stječe se *kompetencija* za razumijevanje, tumačenje i prakticiranje duhovnosti na način crkava reformacije i reformacijske baštine. *Izvođenje:* dijaloška predavanja uz korištenje audiovizualnih pomagala i vježbe. *Ispiti:* usmeno ili pismeno. *Praćenje uspjehnosti:* anketa i ispitni rezultati.

* J. Zečević, *Duhovnost protestantskih crkava* (skripta), Zagreb – Remete 2010; L. Matošević, *Protestantizam i mistika*, u: *Iskustvo Boga danas i karmelska mistika*, Zagreb 2009, str. 347-362; M. Špehar, *Mistika u protestantizmu*, u: *Crkva u svijetu* (Split) br. 4/2009, str. 433-458; R. H. Leenhardt, *Protestantska mistika*, u: M.-M. Davy, *Enciklopedija mistika*, Zagreb I. i II. sv., 1990, str. 459-480; ** B. Graham, *Mir s Bogom*, Zagreb 1995; S. Tippit, *Molitva – faktor duhovnog probuđenja*, Zagreb 1991; J. Boisset, *Protestantizam*, Zagreb 1999.

DI62	KOMPARATIVNA DUHOVNOST	II	16 ~ 4, 5
------	-------------------------------	----	--------------

Okvirni sadržaj: Univerzalna prisutnost duhovnog iskustva omogućuje komparativno izučavanje njegove artikulacije u različitim religijama. *Posebni sadržaji:* temeljna obilježja religijskih duhovnosti u svrhu razumijevanja specifičnoga i zajedničkoga u kršćanstvu, židovstvu, islamu i tzv. »istočnim religijama«. Stječe se *kompetencija* za tumačenje duhovne dimenzije u različitim religijama. *Oblici izvođenja:* kolegij izvode četiri predavača (židovska, islamska, dalekoistočna i komparativna duhovnost) uz korištenje audiovizualnih pomagala. *Ispiti:* Svaki od četiri nastavnika

daje jednu temu i literaturu na temelju koje student izrađuje pismeni rad od deset pisanih stranica, odabirući po želji samo jednu od četiriju ponuđenih tema. *Praćenje uspješnosti: anketa i analiza ispitnih rezultata.*

* M.-M. Davy, *Enciklopedija mistika*, I. i II. svezak, Zagreb, 1990 (dijelovi koji govore o židovskoj, kršćanskoj i islamskoj mistici te mistici dalekoistočnih religija); J. W. Sire, *Izazov svjetonazora*, Zagreb 1989; ** M. ECKHART, *Knjiga božanske utjehe*, Zagreb 1989; L. Gardet, *Mistika*, Zagreb 1983; J. Maisel, *Je li Isus Bog*, Zagreb 1995. (*Drugu literaturu prepuručuju predavači kolegija svaki za svoj dio kolegija*).

DI63	SLJEDBE I NOVI RELIGIJSKI POKRETI	II	8 ~ 2, 5
------	--	----	----------

Predmet u *širem smislu* obrađuje fenomen vjerskih i pseudovjerskih sljedbi kod nas i u svijetu. U *užem smislu* bit će obrađeni uzroci i povodi javljanja i širenja sljedbi, njihove metode promidžbe te stav Katoličke crkve prema njima. Napose će biti obrađene slike Boga koje nude sljedbe: Jehovini svjedoci, Mormoni i New Age. Dobiva se *kompetencija* za razlikovanje duhova i vrednovanje sadržaja koji su prisutni u novoj religioznosti. *Nastava se izvodi* putem predavanja s audiovizualnim pomagalicama, a *ispit* je pismeni rad koji obrađuje određenu sljedbu.

* M. Nikić (ur.), *Novi religiozni pokreti*, FTI, Zagreb 1987; M. Nikić, *Slika Boga u vjerskim sljedbama i novim religijskim pokretima*, FTI, Zagreb 2003; ** J. Vernet, *Sekte*, Verbum, Split 2005; J. Blažević, *Joga i kršćanstvo*, Verbum, Split 2004.

DI64	»NEW AGE - NEXT AGE«	II	8 ~ 2, 5
------	-----------------------------	----	----------

Tečaj istražuje i analizira fenomen New Age-a, njegov nastanak i razvoj, osnovne karakteristike te njegovu duhovnost. Radi se o

jednom globalnom fenomenu koji upravo zbog svoje rasprostranjenosti i stvaranja duhovnog »miljea« traži i jednu ozbiljnu analizu. Promatraju se različiti oblici novih duhovnosti i religioznih traženja te se definiraju kriteriji po kojima se neki oblici duhovnosti mogu prepoznati i zvati New Age-om. Studenti su pozvani da kritički razlikuju mnogobrojne modele i oblike New Agea i pri tom produbljuju i preispituju svoja uvjerenja i saznanja o kršćanskom pozivu na ljubav prema svakom čovjeku. *Kompetencija*: Sposobnost kritičkog pristupa New Age pokretu u njegovom ideološkom i praktičnom izričaju. *Oblici izvođenja*: predavanja, samostalni i grupni rad, konzultacije. *Ispiti*: pismeni. *Praćenje uspješnosti*: razgovori i ispitni rezultati.

* Papinsko vijeće za kulturu; Papinsko vijeće za međureligijski dijalog, *Isus Krist – donositelj vode žive*, Verbum, Split 2003; N. Bogović, *New Age- Next Age*, (skripta); ** M. Ferguson, *Doba Vodenjaka – kako prebroditi olujna vremena*, Europski glasnik VII, (7), 2002, 149-154; Ž. Matijašević, *Psihoanaliza i New Age*, Filozofska istraživanja, Vol. 27, N° 1, Travanj, 2007; D. Turk, *Ideologija New Agea*, Diskrepancija, Vol. 8, N° 12, Veljača, 2007; J. Vernet, *Nova paradigma*, Europski glasnik VII (7), 2002, 155-175.

Tumač kôda:

Duhovnost	Obvezatni / Izborni	Sekcija	Redoslijed unutar sekcije
D	O / I	1 = Temeljna sekcija	0
		2 = Biblijska sekcija	1
		3 = Povijesna	2
		4 = Pastoralno pedagoška	3
		5 = Humanistička	4
		6 = Ekumensko dijaloška sekcija	5
		7	6

CURRICULUM VITAE NASTAVNIKA

dr. sc. Natalija Bogović

Natalija Bogović iz Njivica s otoka Krka, rođena je 13. prosinca 1972. u Rijeci. Osnovnu školu pohađala je u Malinskoj i u Omišlju, a srednju turističku školu završava 1990. godine u Krku s maturnom radnjom: *Vatikan, grad – država*. Od 1990. do 1997. godine pohađa studij Teologije u Rijeci gdje 16. prosinca 1997. diplomira na temu: *Pojam Boga u djelima F. M. Dostojevskog*. Od 1997. do 2001. živi i radi na otoku Rabu. Predaje vjeronauk u višim razredima osnovne škole Ivana Rabljanina. U jesen 2001., kao stipendist krčke biskupije, odlazi na poslijediplomski studij u Rim na Papinski Institut za Duhovnost »Teresianum« gdje je 23. lipnja 2003. magistrirala iz područja teologije duhovnosti temom: *Tipologija žene u »Zamku duše« sv. Terezije Avilske*. U jesen iste godine upisuje doktorat. Na otok Rab, vraća se 2007., u osnovnu školu Ivana Rabljanina gdje radi na zamjeni i predaje vjeronauk. U akademskoj godini 2007./2008. drži tečaj *New Age – Next Age* na »Sustavnom Studiju Duhovnosti« u Zagrebu. Doktorsku disertaciju: *Čovječstvo Sina Božjeg kao mistagoški ključ. Komparativni studij sv. Terezije Avilske i Vladimira Solovjova s posebnim odnosom među djelima: »Put k savršenosti« i »Osnove duhovnog života«*, brani 24. 06. 2008. Doktorira s uspjehom *summa cum laude*. Od rujna 2009, u svojstvu predstojnice, radi na *Metropolitanskom pastoralnom institutu u Rijeci*.

mr. sc. Nikolina Ćorak

rođena je u Dubrovniku 21. listopada 1980. godine gdje je pohađala osnovnu školu i gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu družbe Isusove u Zagrebu diplomirala je filozofiju i religijske znanosti 2004. godine. Od 2004. do 2007. godine studira bioetiku na papinskom sveučilištu Regina Apostolorum u Rimu gdje magistrira na temu: *Sredstva za očuvanje ljudskog života, usmjerenost k dobru osobe*. Od 2005. do 2006. godine pohađa i završava jednogodišnji Master program *Žena, kultura i društvo* na Institutu za viša istraživanja o ženi pri Papinskom sveučilištu Regina Apostolorum i Europskom sveučilištu

u Rimu. Studentica je postdiplomskog doktorskog studija na Filozofskom fakultetu družbe Isusove u Zagrebu u sklopu kojeg je predavala i izborne kolegije iz bioetike. Radila je kao tajnik Studentskog katoličkog centra (SKAC Palma) te profesor etike u srednjoj školi.

mr. sc. Jasminka Domaš

Živi i radi u Zagrebu. Magistar je znanosti i stručnjak za biblijski i suvremeni judaizam. Vanjska je suradnica Filozofskog fakulteta Družbe Isusove u Zagrebu gdje predaje judaizam i židovsku kulturu i baštinu, predavala je judaizam i na fakultetu »Matija Vlačić Ilirik«. U domaćem i inozemnom tisku kao i u elektroničkim medijima objavila je više od tri stotine priloga s područja judaizma. Članica je Svjetske konferencije religija za mir, a devedesetih godina bila je članica međunarodne delegacije sastavljene od ljudi koji se u svojim zemljama zauzimaju za mir i koju je u Vatikanu primio papa Ivan Pavao II. Članica je FraPEN-a i Hrvatskog društva pisaca, a počasna je članica Hrvatskog helsinškog odbora za ljudska prava. Predsjednica je Udruge za vjersku slobodu u RH. Glasnogovornica je i potpredsjednica židovske bogoštovne zajednice Bet Israel u Zagrebu. Scenaristica je dokumentarnih TV filmova, a za američku Zakladu Vizualna povijest kojoj je predsjednik poznati svjetski redatelj Steven Spielberg snimila je više od 250 dokumentarnih iskaza žrtava Holokausta. Stalno je zaposlena na HRT-u. Radi kao urednica u Vanjsko političkoj redakciji Hrvatskog radija. Dosad je objavila sedam knjiga, pretežno s područja judaizma. Pojedine knjige prevedene su na njemački, talijanski, engleski i slovenski jezik. Suradnica u izdanju Enciklopedije novih religija, naklada Ljevak, Zagreb, 2004. te u izdanju Općeg religijskog leksikona, Leksikografskog zavoda »Miroslav Krleža«, Zagreb, 2002.

Izabrani radovi:

1. *Šabat šalom*, Židovska općina Zagreb, KD »Miroslav Šalom Freiburger«, 1999.

2. *Biblijske priče-prinos razumijevanju biblijskih značenja*, Zagrebačka židovska općina, KD, »Miroslav Šalom Freiburger«, Zagreb, 2000.
3. *Nebo na Zemlji, hasidska mudrost*, knjigu prevela i uredila J. Domaš, Profil, Biblioteka Phoenix, Zagreb, 2003.
4. *Židovska meditacija-istraživanje mističnih staza judaizma*, MISL, Zagreb, 2003.
5. *Rebeka u nutrini duše*, Židovska općina Zagreb, KD »Miroslav Šalom Freiburger« (prevedeno na njemački i talijanski).
6. *Kabalističke poruke*, MSL, Zagreb, 2006.
7. *Meditacije, 72 Imena*, Židovska vjerska zajednica Bet Israel, Pop&Pop, Zagreb, 2008.

dr. sc. Antonio Mario Čirko

cirkoant@hotmail.com. Rođen 31. ožujka 1973. u Zagrebu. Osnovnu školu pohađao je u rodnom mjestu. Završio je srednju medicinsku školu 1991., te apsolvirao na Višoj medicinskoj školi u Zagrebu. U karmelski red ulazi 1993., a 1998. polaže doživotne zavjete. Za svećenika je zaređen 2000. godine. Studij teologije završio je 1999. na KBF-u u Zagrebu, kada odlazi na poslijediplomski studij u Rim na sveučilište *Pontificia Universitas Lateranensis*. Magistrirao je iz područja pastoralne teologije 2001., a 2005. doktorirao je na temu: »*Pastoralno djelovanje Crkve u Hrvatskoj za vrijeme komunizma (1945-1990), s posebnim osvrtom na velike crkvene manifestacije*«. Trenutno je uključen u nekoliko dužnosti: prior je u samostanu u Remetama, u provincijalnom je savjetu Hrvatske karmelske provincije, voditelj je filijale na Čretu (župa Remete), zadužen je za Treći karmelski red u Remetama, uključen je u *Odbor za promociju zvanja pri HBK*, te u odgoju.

dr. sc. Petar (Pejo) Janjić

pejojanjic@yahoo.com. Rođen je 04. 07. 1965. u Vidovicama (BiH). Osnovnu školu pohađao u rodnom mjestu. Srednju ekonomsku školu završio u Brčkom 1984. godine. Diplomirao ekonomske znanosti na Pravnom fakultetu u Novom Sadu 1992. Iste godine ulazi u

karmelski red, čiji je punopravni član od 1998. godine. Studij teologije završio na KBF-u u Zagrebu 1999. Potom odlazi u Rim na postdiplomski studij iz Duhovnog bogoslovlja. Za svećenika zaređen jubilarne 2000. Magistrirao na Papinskom učilištu »Teresianum« u Rimu 2002., a doktorsku disertaciju obranio 23. svibnja 2006. pod nazivom: »Fenomeni mistici e discernimento in san Giovanni della Croce«. Na provincijalnom kapitolu 2005. imenovan magistrom novaka Hrvatske karmelske provincije, a 2008. i promicateljem zvanja i priorom karmelskog samostana u Krku. Voditelj je, također, Duhovnog centra Gospe Karmelske u Krku.

mr. sc. Angela Jeličić

jelicicangela@yahoo.co.uk. Rođena u Puli, 15.01.1972. Osnovnu školu završava u Poreču, srednju školu u Pazinu 1990. Teologiju upisuje u Rijeci, područni studij KBF Zagreb, diplomira 1996. Iste godine upisuje studij Sv. Pisma na Papinskom Biblijskom Institutu, Rim, postiže i Licencijat (magisterij) iz Svetog Pisma, s ocjenom *magna cum laude*. U sklopu istog curriculumuma studira i na Hebrejskom sveučilištu u Jeruzalemu u akademskoj godini 1997./98. Zaposlena na Teologiji u Rijeci, KBF Zagreb, gdje od 2000. godine predaje najprije kao vanjski suradnik, a potom kao asistent na Katedri Svetog Pisma Starog zavjeta. Do sad je predavala na slijedećim kolegijima: *Grčki i Hebrejski jezik, Opći uvod u Sveto Pismo, Teologija Novog Zavjeta, Seminar iz Starog i Novog zavjeta, Mudrosna književnost*. Započinje rad na doktorskoj disertaciji iz Biblijske teologije 2006. godine na KBF Zagreb. S predavanjima iz Biblijske tematike redovno sudjeluje na stručnim i znanstvenim teološkim i interdisciplinarnim skupovima, objavljujući radove. Uz suradnju s elektronskim i tiskanim medijima, od 2000. godine honorarno radi i kao vjeroučitelj, vanjski suradnik, na Gimnaziji i strukovnoj školi »Jurja Dobrile«, Pazin.

mr. sc. Zdravko Kedžo

kedzo@unidu.hr. Rođen 03. 04. 1956. u selu Ostrogašica, općina Unešić, Republika Hrvatska. Od 1958. godine živi u Šibeniku gdje

završava osnovnu i srednju školu. U Zagrebu 1981. godine diplomira na »Fakultetu političkih znanosti« Sveučilišta u Zagrebu gdje i magistrira na poslijediplomskom studiju iz »Međunarodnih političkih odnosa«. Od 1982. do 1994. godine radi u Šibeniku na novinarskim poslovima u ustanovi »Informativni centar Šibenik« u sastavu kojeg su lokalni tjednik »Šibenski list« i radio »Županijski radio Šibenik«. Za tih 12 godina radio kao novinar a potom niz godina kao glavni i odgovorni urednik Šibenskog lista i Radio Šibenika. Nakon toga bio i ravnatelj cijelog »Informativnog centra«. »Radio Šibenik« je za svoj rad dobio najveće moguće priznanje - Nagradu Grada Šibenika. Od 1994. do 1998. godine u Poglavarstvu grada Šibenika bio na dužnosti »Pročelnika za informiranje, kulturu i obrazovanje«, a koncem 1998. preselio se živjeti u Zagreb prihvativši poziv za rad u Ministarstvu obrane RH u »Odjelu za Međunarodne odnose i političke analize«. Koncem 2000. godine, pak, je prešao u Ministarstvo vanjskih poslova RH u »Odjel političke multilaterale« prihvativši odlazak u diplomatsku službu na mjesto Političkog savjetnika u veleposlanstvu RH u Skopju – zamjenik ambasadora. Po povratku s mandata u Skopju u akademskoj godini 2003./2004. bio angažiran kao predavač na »Studiju novinarstva« na »Hrvatskim studijima« Sveučilišta u Zagrebu. Od akademske godine 2004./2005. angažiran na studiju »Mediji i kultura društva« Sveučilišta u Dubrovniku gdje je u posljednje 4 akademske godine obnašao funkciju voditelja studija a trenutačno predavač kolegija: »Radijsko novinarstvo«, »Uređivanje radijskog programa« i »Osnove protokola«. Suradnik na Političkoj akademiji Hrvatskog državnog zavjeta. Trenutačno profesionalno angažiran kao član Agencije - Vijeća za elektroničke medije RH – to je samostalno regulatorno tijelo zaduženo za sve elektroničke medije u Hrvatskoj – na to mjesto ga je nakon javnog natječaja predložila Vlada RH a imenovao Sabor RH 27. 04. 2007. na mandat od 5 godina. U lipnju 2008. imenovan ravnateljem Agencije i predsjednikom Vijeća za elektroničke medije. Oženjen i ima jednog sina koji studira na Akademiji dramskih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu - Odsjek umjetnička fotografija. Supruga je diplomirani inženjer građevine i djelatnik je »Hrvatskih cesta« d.o.o.

mr. sc. Zdenko Križić

zdenko_krizic@yahoo.it. Rođen je 02. 02.1953. u Johovcu (BiH). Nakon osmogodišnje škole stupio u karmelićansko sjemenište u Zagrebu 1967. i završio srednju školu kod otaca konventualaca na Svetom Duhu. Ušao u novicijat 1969., a 1970. položio prve zavjete. Na studij filozofije odlazi u Firencu (Firenze) 1972., a potom nastavlja studij teologije u Rimu gdje diplomira 1976. godine. Iste godine polaže doživotne zavjete, a godinu dana kasnije prima đakonski (u Rimu) i svećenički red (u Zagrebu). Nakon studija teologije upisuje specijalizaciju na Institutu duhovnosti »Teresianum« u Rimu gdje je magistrirao 1978. godine na temu: »Personaggi biblici nelle opere di Santa Teresa d'Avila«. Iste godine vraća se u domovinu gdje obnaša dužnost prefekta sjemeništa od 1978. do 1984. godine. Godine 1984, na Provincijalnom kapitulu izabran za prvog provincijalnog savjetnika i priora remetskog samostana. Te dužnosti obnaša do 1990. godine kada je izabran za provincijala do 1996. godine. Od 1996. do 2002. obnaša službu prvog provincijalnog savjetnika te od 1996. do 1997. priora remetskog samostana, a od 1997. do 2002. priora samostana na Krku i magistra novaka u istom samostanu. Na provincijalnom kapitulu 2002. ponovno izabran za provincijala, a na Generalnom kapitulu u Avili 2003. za Generalnog vikara Reda. Predavao na prijašnjem IKD-u od 1984. u svojstvu vanjskog suradnika.

dr. sc. Stipe Kutleša

stipekutlesa1@gmail.com. Zaposlen na Institutu za filozofiju, adresa: Ulica grada Vukovara 54, Zagreb. Privatno: tel.: 4580-676; 091/506-95-44, Rođen 01. 01. 1955. u Duvnu (Tomislavgradu), BiH. Osnovnu školu pohađao u Stipanićima, Duvnu i Zagrebu. Gimnaziju završio u Zagrebu (1974.). U Zagrebu diplomirao filozofiju i povijest na Filozofskom fakultetu (1979.) i fiziku na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu (1982.), magistrirao na Sveučilištu u Zagrebu (poslijediplomskom studiju »Povijest i filozofija znanosti« u Dubrovniku (1986.)) i doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1993.). Od 1984. zaposlen u Zagrebu u Zavodu za povijest i filozofiju znanosti HAZU, a od 2002. u Institut za filozofiju gdje je

obnašao dužnost ravnatelja Instituta (2002.-2006.). Predavao u Zagrebu na Filozofskom fakultetu DI (od 1994.), na Hrvatskim studijima (od 1993.), na PMF-u (Povijest fizike, 1993./94.), na Filozofskom fakultetu u Zagrebu (Metodologiju znanosti 1996.-98.) na Filozofskom fakultetu u Mostaru (od 2006.) te na Institutu za teološku kulturu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu (od 2007). Izabran je (2007) u zvanje izvanrednog profesora. Boravio na »Institute for Advanced Studies«, University of Edinburgh (jesen 1999.). Glavni je urednik Filozofskog leksikona Leksikografskog zavoda, član uredništva časopisa Filozofska istraživanja, *Synthesis philosophica*, biblioteke Filozofska istraživanja, (1995.-2004.), *Croatian Journal of Philosophy* (2001.-2004), član savjeta časopisa *Croatian Journal of Philosophy* (od 2005.), *Metodički ogledi i Prolegomena* (od 2002.). Pročelnik je Odjela za filozofiju Matice hrvatske (2000.-2003.). Član je Organizacijskog odbora simpozija »Dani Frane Petrića« (1992.-2005.) i suorganizator međunarodnog simpozija u Sarajevu kao predstavnik Odjela za filozofiju Matice hrvatske u Zagrebu (2003.-2007.). Sudjelovao je na domaćim i međunarodnim znanstvenim skupovima .

Izabrani radovi:

1. a) Doprinos kršćanstva znanosti, *Obnovljeni život*, vol. 55, 4 (2000), str. 505-511.; b) Kontributi i krishterimit dhene shkences, *Urtia*, IX, 1 (14), Zagreb, 2001, str. 79-85.
2. Spenglerova filozofija tehnike, *Zbornik radova Filozofija i tehnika* (Igor Častić, ur.), Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 2003, str. 61-74;
3. Neka pitanja teodiceje u djelu filozofa Wilhelma Keilbacha, *Godišnjak njemačke narodnosne zajednice/VGD Jahrbuch 2005, Zbornik radova 12. znanstvenog skupa "Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu"*, Osijek, 12-14. 11. 2005, Njemačka narodnosna zajednica/Volksdeutsche Gemeinschaft, Osijek, 2005, str. 123-126.
4. Filozofijska i prirodoznanstvena spoznaja prirode, *Zbornik radova sa simpozija Filozofija i znanost(i), 26-28. travnja 2004*, Filozofsko društvo Theoria, Sarajevo, Matica hrvatska Zagreb – Odjel za filozofiju, Sarajevo- Zagreb, 2006, str. 31-40.

5. Filozofske rasprave o znanosti u Hrvatskoj u 20. stoljeću. *Hrvatska filozofija u XX. stoljeću. Zbornik radova sa znanstvenog skupa što je održan u palači Matice hrvatske 2-4. ožujka 2006.* Matica hrvatska, Zagreb 2007, str. 111-126.
6. Diktatura relativizma u znanosti, Zbornik radova: *Diktatura relativizma* (M. Nikić, K. Lamešić, ur.), Filozofsko-teološki institute Družbe Isusove, Zagreb, 2009, str. 27-40.
7. *Theoria philosophiae naturalis: Anwendung auf die Mechanik (Pars II) und die Physik (Pars III)*, Ruđer Bošković (Boscovich) und sein Modell der Materie (H. Groessing, H. Ullmaier, ur.), Verlag der Oesterreichische Akademie der Wissenschaften, Wien, 2009, str. 83-94.

mr. sc. Dominik Magdalenić

mdominik73@hotmail.com. Rođen je 31. kolovoza 1973. u Čakovcu. Nakon osnovne škole koju je pohađao u Belici, ušao je u sjemenište i 1992. završio Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju na Šalati. Studij teologije završava 1998. godine na KBF-u u Zagrebu i iste godine odlazi u Rim na specijalizaciju iz patrologije na institut »Augustinianum«. Za svećenika zaređen 1999. godine. Magistrirao je 2002. godine i trenutno završava doktorat iz Patrologije. Od 2006. godine konventualan je u Duhvnom centru »Karmel – Sv. Ilije«, na Buškom jezeru u svojstvu Priora.

dr. sc. Jakov Mamić

jakov.mamic@zg.htnet.hr. Zaposlen na KBF-u u Zagrebu. Adresa: Česmičkoga 1, 10 000 Zagreb, tel. 01/4500-500. Rodio se 10. ožujka 1944. godine u Zidinama, općina Tomislavgrad (BiH). Osnovnu školu završio u Zidinama, klasičnu gimanziju u Zagrebu, filozofski studij u Zagrebu i Trentu (1966.). Teološki studij pohađa na Papinskom teološkom fakultetu »Teresianum« u Rimu (1966.-1970.). Na istom Fakultetu magistrira 1971., a 1979. doktorira. Promaknut je u docenta na KBF-u 1998., a 2003. u izvanrednog profesora. Član je Reda Karmelićana (1965. zavjeti, a 1971. svećeničko ređenje). *Dužnosti*: odgojitelj u Provinciji (1969.-1975.,

1993.-1996.), u tri navrata je provincijal (1982., 1986., 2003.). Od 1982. Ravnateljem je izdanja (HKP), a 1999. postaje Prior karmelskog samostana u Zagrebu. 1982. glavni je urednik »Karmelskih izvora« (»Kršćanski klasici« KS-a); 1993. direktor je KS-a. Od 1990. i 1992. član je više Komisija Ministarstva za prosvjetu, kulturu i šport RH-e, a od 1996. i Etičkog povjerenstva KBC-a Zagreb. Suosnivač je IKD-a KBF-a (1984). Vijeće KBF-a bira ga za prvog Predstojnika IKD-a (1984.), a 2005. imenuje ga voditeljem poslijediplomskog specijalističkog studija iz duhovnosti na KBF-u. Vijeće Fakulteta ga 25. siječnja 2008. ističe kao drugog kandidata za dekana KBF-a Sveučilišta u Zagrebu u razdoblju od 2008.-2010. *Predavanja*: od 1979.-1986. predaje na Papinskom Teološkom Fakultetu "Teresinaum" u Rimu, a od 1979. predaje na KBF-u i njegovim Institutima.

Izabrani radovi:

1. *San Giovanni della Croce e lo Zen-Buddismo*, Roma 1982;
2. *Razvoj suvremene duhovnosti*, Zagreb 2003;
3. *Teološko-duhovni pristup mistici*, Zagreb 2008;
4. »Struttura della persona e antropologia soprannaturale in E. Stein«, u: *Antropologia soprannaturale*, Collana Studi Carmelitani IV (174-212)., Vatikan 2003;
5. »Il metodo induttivo e deduttivo nella Teologia Spirituale«, u: *La Teologia Spirituale*, Roma 2001(623-638);
6. Teološko promišljanje duhovnosti za naše vrijeme, *Bogoslovska smotra*, 73, 4 (2003) 777-794;
7. »Mjesto i zadaća redovnika u našoj Crkvi na temelju pobudnice "Vita Consecrata" Ivana Pavla II«, *Bogoslovska smotra*, 73 1(2003) 137-154.

mr. sc. Vinko Mamić

vinkomamic@hotmail.com. Rođen 21. 01. 1963. u Novom Sadu, Srbija. Godine 1977. završio osnovnu školu u Petrovaradinu, a potom još dva razreda srednje škole u Novom Sadu. Zatim upisuje srednju elektrotehničku školu »Nikola Tesla«, smjer telekomunikacije, koju je završio 1981. Slijedeće godine upisao

elektrotehnički fakultet u Novom Sadu. Godine 1986. stupio u Red karmelićana i odmah potom upisao studij teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Pod vodstvom dr. Zvonimira Izidora Hermana diplomirao 1993. s temom »Lk 10, 42 u novijoj egzegezi«. Rad je izabran za najbolji diplomski rad u akademskoj godini 1993./1994. i objavljen je pod istim naslovom u *Bogoslovska smotra* 1995., 117-127. Za svećenika zaređen 1993. godine. Magistrirao 2001. na Papinskom biblijskom institutu »Biblicum« u Rimu. Trenutno radi na doktorskoj disertaciji iz biblijske teologije na Papinskom sveučilištu »Gregoriana«. Od akademske godine 2002./2003. do 2005./2006. predavao Mariologiju na Papinskom Fakultetu i Institutu za duhovnost »Teresianum« u Rimu. U svibnju 2008. izabran za provincijala Hrvatske karmelske provincije. Svake godine u ljetnim mjesecima u različitim gradovima SAD-a održava stručne konferencije, predavanja i seminare iz područja Svetog Pisma i duhovnosti.

dr. sc. Mijo Nikić

mnikic@ffdi.hr. Zaposlen je na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u sklopu Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, Jordanovac 110, Zagreb, tel. 01/2354000. Rodio se 18. 02. 1953. u Gornjem Zoviku, općina Brčko, BiH. Osnovnu školu je počeo u G. Zoviku, a nastavio u Zagrebu, gdje je također završio klasičnu gimnaziju. Isusovački novicijat započeo je 1973. godine, a studij filozofije završio 1977. Od 1977. do 1980. studirao je teologiju na Filozofsko-teološkom Institutu D. I. Zaređen je za svećenika 1980. Na Papinskom sveučilištu Gregoriana postigao je licencijat (magisterij) iz dogmatske teologije 1983. Od 1983. do 1985. obavljao je službu kapelana u Splitu. Od 1985. do 1987. bio je odgojitelj sjemeništara na Šalati u Zagrebu. Od 1987. do 1991. studirao je dubinsku psihologiju u Rimu, na Papinskom sveučilištu Gregoriana, gdje je postigao stupanj licencijata (magisterij). Naslov licencijatske radnje: »Psicoterapia umanistica di Carl Rogers«. Od 1991. do 1993. vršio je službu generalnog prefekta u Dječaćkom sjemeništu u Zagrebu. Akademske godine 1993./1994. proveo je u Bolu na otoku Braču kao duhovnik bogoslova Vrhbosanske nadbiskupije. Od 1994. do 2000. godine obavljao je dužnost duhovnika bogoslova na Filozofsko-

teološkom institutu D. I. u Zagrebu, na Jordanovcu. Od 2. srpnja 2000. vrši službu superiora (poglavara) u Rezidenciji Družbe Isusove u Palmotićevoj ulici u Zagrebu. Doktorsku disertaciju obranio je 4. lipnja 2002. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, pod nazivom: »Slika Boga u novim religijskim pokretima: Jehovini svjedoci, Crkva Isusa Krista Svetaca posljednjih dana (mormoni), Crkva ujedinjenja (Sun Myung Moon), New Age«. Od 1992. godine predaje psihologiju, psihologiju religije i povijest religija na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu. Na teološkom institutu DI (studij teologije) predaje eshatologiju. Organizirao je nekoliko znanstvenih simpozija s međunarodnim sudjelovanjem kao što su: *Novi religiozni pokreti* (1996.), *Reinkarnacija i/ili uskrsnuće* (1997.), *Vjera i zdravlje* (2005.). Predstavljao je HBK na međunarodnim skupovima koji su raspravljali o novoj religioznosti i vjerskim sljedbama i pokretima. Obavio je stručnu redakciju *Enciklopedije novih religija*, (ur. Christopher Partridge), Naklada »Ljevak«, Zagreb, 2005.

Izabrani radovi:

1. »Logoterapija i vjera u učenju V. E. Frankla«, u: *Nova prisutnost – časopis za intelektualna i duhovna pitanja*, broj ½, jesen-zima 2003, str. 267-275.;
2. »Upoznaj samoga sebe: psihološko-duhovna analiza«, *Obnovljeni život*, 1(2005), 91-103.;
3. *Psihologija obitelji – psihološko-teološko promišljanje*, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, Zagreb 2004.;
4. »Formazione alla maturità affettiva e alla castità«, u: *Fissatolo lo amò – Psicologia della vocazione nell'età giovanile*, IMODA Franco e collaboratori, Editrice Ancora, Milano 1996, str. 97-128.;
5. »Feeling of Guilt and Mental Health«, u: *Psichiatria Danubina*, n. 2 (1998), vol. 10, str. 249-250.;
6. *Slika Boga u vjerskim sljedbama i novim religijskim pokretima: Jehovini svjedoci, Crkva Isusa Krista Svetaca posljednjih dana (Mormoni), Crkva Ujedinjenja (Sun Myung Moon, New Age)*, FTI, Zagreb 2003. (prevedeno na njemački).
7. *Krive i prave slike Boga*, Zaklada "Biskup Josip Lang", Zagreb, 2006.

Muftija Šefko efendija Omerbašić

Rođen u Bosni i Hercegovini u Ustikolini kod Foče, 9. 06. 1945. Četverogodišnju osnovnu školu završio u rodnom mjestu, a zatim otišao u Sarajevo i upisao srednju vjersku školu Gazi Husrev-begovu Medresu na kojoj je školovanje trajalo osam godina. Nakon završene Medrese 1964. radio kao imam u gradu Rudo, a onda u rodnoj Ustikolini. U međuvremenu otišao u vojsku i početkom 1969. godine otišao na studije islamskog misionarstva na islamskom sveučilištu u Libiji. Studije završio 1974., a zatim godinu dana radio na usavršavanju arapskog jezika. Po povratku iz Libije namješten 1975. godine za imama u Zagrebu, i obnašao tu dužnost do 1988. kada je izabran za glavnog imama u Hrvatskoj i Sloveniji. Kada je 1990. godine osnovano posebno Starješinstvo Islamske zajednice za republiku Hrvatsku i Sloveniju, izabran je za predsjednika Starješinstva (kasnije će taj organ biti preimenovan u Mešihat), čime je stekao naziv muftije. Kasnije je još četiri puta izabran na istu funkciju (posljednji puta 2005. godine na mandat od sedam godina). Pet godina predaje na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu. Deset godina predavao predmete povijest islama, tefsir (tumač) Kurana, arapski jezik i islamsko misionarstvo na Zagrebačkoj Medresi Dr. Ahmed Smajlović. Odslušao dvogodišnji dodiplomski studij Religiozne pedagogije na Kateketskome institutu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Učesnik je brojnih znanstvenih simpozija u zemlji i inozemstvu, objavio preko 120 članaka o islamu, muslimanima, arapskom jeziku i drugim temama. Ovdje kao bibliografiju navodimo samo jedanaest knjiga: Vjeronaučni udžbenik (*Islamska čitanka*) za prvi razred osnovne škole; Vjeronaučni udžbenik za 7 i 8 razred osnovne škole; Udžbenik islamskog vjeronauka za srednje škole; *Doba pravičnih halifa* – udžbenik povijesti islama za prvi razred srednje vjerske škole Zagrebačke Medrese Dr. Ahmed Smajlović; *Povijest islama*. Udžbenik povijesti islama za 2, 3 i 4 razred srednjih vjerskih škola; *Arapska čitanka*. Vjeronaučni udžbenik za arapsko pismo i jezik za učenike od 5 do 8 razreda osnovnih škola; *Islam i muslimani u Hrvatskoj*. Povijesni i sadašnji pregled islama i muslimana u Hrvatskoj; *Poslanik i njegovi ljudi*. Povijesni udžbenik za srednje vjerske škole o Božjem poslaniku Muhammedu Alejhis-selam i

njegovim suradnicima; *Da'va* (Islamsko misionarstvo) četiri udžbenika za 1, 2, 3 i 4 razred srednjih vjerskih škola; *Tefsir Kurana* (tumač Kurana). Udžbenik za srednje vjerske škole; *Akaid Ši'ita* (Teologija Šiita).

dr. sc. Franjo Podgorelec

franjo.podgorelec@zg.t-com.hr. Docent: zaposlen na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu. Adresa: Česmičkoga 1, 10000 Zagreb. Rođen je 19. 11. 1962. u Lapšini (Županija Međimurska). Osmogodišnju školu završio u rodnom mjestu (Sv. Martin na Muri) 1978. godine, a srednju 1982. u »Centru srednjih škol« Domžale kraj Ljubljane. Četiri godine kasnije odlučio je stupiti u karmelski red u Zagrebu, čiji je punopravni član postao 1992. godine. Završivši postulaturu i novicijat, upisao se na Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu u akademskoj godini 1988./1989., koji je završio 1994. god. Slijedeće akademske godine upisao specijalizaciju iz Duhovne teologije na Papinskom teološkom fakultetu »Teresianum« u Rimu, gdje je magistrirao 1996. godine. Iz iste specijalizacije i na istom učilištu, promoviran za »Doktora teologije«, 4. svibnja 2000., obranom doktorske disertacije pod naslovom: »L'infanzia spirituale nei manoscritti di P. Gerardo Stantić«. Od akademske godine 1999./2000. predavao i još predaje više kolegija iz područja Duhovne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Utemeljitelj jedne od zajednica mladih »Advocata Croatiae« u sklopu župe »Uznesenja BDM« u Remetama i njihov Duhovni asistent od 2000. godine. Obnašao službu priora u karmelskom samostanu u Remetama (2002. – 2005.) te magistra bogoslova (2005. – 2008.). Jedan od utemeljitelja te predstojnik dvogodišnjeg »Sustavnog studija duhovnosti« (Izobrazbeno-formativne ustanove Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa), koji je započeo svojim radom 2006. godine. U znanstveno-nastavno zvanje višeg asistenta izabran je 2002. a docenta 2005. godine.

Izabrani radovi:

1. *Uvod u Duhovnu teologiju*, Zagreb, 2010.
2. »Lik Sluge Božjega p. Gerarda Tome Stantića (1876-1956)«, u: *Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog simpozija »Baština za*

budućnost: Karmel u Somboru 1904.-2004.«, Zagreb – Sombor 2005., str. 77-95;

3. »Kontemplativna molitva u iskustvu i djelima Terezije Avilske«, u: *Bogoslovska smotra* 75 (2005) br. 1, str. 131-146.;

4. »Svetost u Crkvi. Neke suvremene teološke rasprave o svetosti«, u: *Riječki teološki časopis*, Rijeka 2004, 2 (24) 450-472.;

5. »Neke značajke duhovnosti hrvatskog naroda«, *Vjesnik Đakovačke i Srijemske biskupije*, 131 (2003) 4, str. 243-246.

6. »Nekoliko temeljnih smjernica za duhovni život djece s posebnim osvrtom na kršćansku duhovnost«, *Dijete i društvo* 8 (2006) br. 2, 477-490.

7. »Povijesni pristup duhovnosti rada«, u: *Studijsko kulturalni dani* 1 (2007), str. 11-26.

dr. sc. Ivica Raguž

ivica.raguz@os.htnet.hr. Zaposlen na KBF-u Sveučilišta u Osijeku, adresa: Strossmayerov trg 5, Đakovo, tel. 812.252. Rođen je 26. rujna 1973. u Osijeku. Od 1992. do 1994. studira filozofiju i teologiju na Teologiji u Đakovu. Teološke studije nastavlja na Papinskome sveučilištu Gregoriana u Rimu, gdje diplomira 1997. Iste godine upisuje poslijediplomski studij iz fundamentalne teologije na Teološkome fakultetu Papinskoga sveučilišta Gregoriana u Rimu. Jedan semestar (zimski semestar ak. god. 1997./98.) studira i u Cambridgeu (SAD) na "Weston Jesuit School of Theology". Naslov magistra fundamentalne teologije postiže 15. lipnja 1999. Naslov magistarske radnje glasi: "Pojam uzvišenoga kod Immanuela Kanta i Hansa Ursa von Balthasara". Upisuje doktorat i brani doktorsku tezu 24. siječnja 2002. također na Teološkom fakultetu Papinskoga sveučilišta Gregoriana u Rimu. Naslov teze glasi "Smisao za bogo-ljudsko. Transcendentalno-teološka rasprava o estetikama Immanuela Kanta i Hansa Ursa von Balthasara". Za svećenika Đakovačko-osječke nadbiskupije zaređen je 29. lipnja 1998. u Đakovu. Od 2008. predstojnik je Katedre dogmatske teologije, a prodekan za znanost na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku od 2008.-2010. Od 2008. godine glavni je i odgovorni urednik

teološkoga časopisa "Diacovensia", a od 2009. glavni i odgovorni urednik Međunarodnoga katoličkog časopisa "Communio" (hrvatska redakcija). 2010. godine izabran je za voditelja Odsjeka za sustavnu teologiju KBF-a u Đakovu.

Izabrani radovi:

1. *Credo. Meditacije o apostolskoj ispovijesti vjere*, KS, Zagreb 2001.
2. *Sinn für das Gott-Menschliche. Transzendental-theologisches Gespräch zwischen den Ästhetiken von Immanuel Kant und Hans Urs von Balthasar*, Echter Verlag, Würzburg, 2003.
3. *Vesperae Sapientiae Christianae. Tribine 1* (prir.), KS, Zagreb, 2003.
4. *Vesperae Sapientiae Christianae. Tribine 2* (prir.), KS, Zagreb, 2005.
5. *Za tragovima Božjim. Teološka traganja Karla Rahnera i Hansa Ursa von Balthasara* (prir.), Biblioteka Diacovensia - Studije 10, Đakovo, 2007.
6. *Vesperae Sapientiae Christianae. Tribine 3*, KS, Zagreb, 2008.
7. *Teološka promišljanja o knjizi "Isus iz Nazareta" Josepha Ratzingera/Bendikta XVI.* (prir.), KS, Zagreb, 2008.
8. *Iščekivati i požurivati dolazak Dana Božjega. Zbornik prigodom 65. obljetnice života Pere Aračića* (prir. zajedno s Ivom Džinićem), Biblioteka Diacovensia, Đakovo, 2009.
9. *Multorum fratrum vehementissima postulatione et maxime tua iussione compulsus. Zbornik radova u čast prof. dr. sc. fra Marijanu Mandacu prigodom 70. obljetnice života*, (prir.), Služba Božja, Makarska, 2010.

dr. sc. Dario Tokić

dariotokic@gmail.com. Docent pri Katedri Svetog pisma Novog zavjeta na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu; adresa: Česmičkoga 1, 10000 Zagreb. Rođen je 7. lipnja 1968. u Splitu od oca Ivana i majke Danice, r. Bradarić. Osnovnu školu je pohađao u Zagrebu u Krajiškoj, prva dva razreda srednje škole u OC »Nikola Tesla« u Klaićevoj, a druga dva u MIOC-u na Jordanovačkim livadama, i sve

skupa završio s izvrsnim uspjehom. Prije polaska u vojsku položio je prijemni i bio upisan na Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, ali se poslije odsluženja vojnog roka 1987. upisao na Katolički bogoslovni fakultet istoga Sveučilišta, kao karmelićanski kandidat, čiji je punopravni član postao 1992. Fakultet je završio 1994. s izvrsnim uspjehom, i zaređen za svećenika. Za vrijeme studija od 1991. do 1993. pohađao je četiri novinarska tečaja u organizaciji Hrvatskog društva katoličkih novinara. U jesen 1994. upisao je specijalizaciju iz biblijske teologije na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu, i 1996. postigao licencijat (magisterij). Od 1996. do 1999. boravio je u Rimu na službi odgajatelja u »Collegio teologico internazionale S. Giovanni della Croce«, te 1997. i 1999. dva ljeta proveo u Izraelu na biblijskim studijskim boravcima. U ljeto 1998. studijski je boravio u Španjolskoj radi usavršavanja na polju duhovnosti pri »Centro internacional Teresiano-Sanjuanista« u Avili. Po povratku u domovinu obavlja različite funkcije unutar provincije (tajnik, urednik službenog glasila, magister bogoslova, provincijalni savjetnik, provincijalni ekonom). Od 1999. predaje biblijske predmete na Institutu za kršćansku duhovnost i Katehetskom Institutu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu. Aktivno se služi talijanskim, engleskim i španjolskim, a diskretno njemačkim i francuskim. Glavni urednik časopisa »Posvećeni život«, član je uredništva i povremeno surađuje u više časopisa i emisija na radiju i televiziji.

Izabrani radovi:

1. *Govor o opraštanju u Evandjelju po Luki*, KIZ, Zagreb 2006;
2. »Praktične smjernice za voditelje biblijskih skupina«, u: M. Cifrak (ur.), *Živa je riječ Božja*, HKBD i HBD, Zagreb 2003, 83-96;
3. »Pitanja u pripravi i izvođenju biblijskog susreta«, u: M. Cifrak (ur.), *A evo ovdje i više od Jone!*, HKBD i HBD, Zagreb 2004, 25-36;
4. »Očenaš kroz šest radionica«, u: M. Cifrak (ur.), *A evo ovdje i više od Jone!*, HKBD i HBD, Zagreb 2004, 111-119;
5. »Dva zavjeta – jedna Biblija: vježba za osobni ili skupni rad«, *Biblija danas* 1/2003, 15-16.; »Praktični rad s Biblijom«, *Biblija danas*, 4/2003, 19-21;

6. »Izakovo žrtvovanje«, *Biblija danas* 1/2004, 13-15.
7. »Napravi sam svoj 'kanon'«, *Biblija danas*, 2/2004, 17-18;

dr. sc. Dražen-Marija Vargašević

Br. Dražen-Marija od Milosrđa Euharistijskog Isusa (Vargašević), ocd. Rođen 22. prosinca 1980. godine u Požegi. Diplomirao na KBF-u u Zagrebu 2004. Zaređen za svećenika 2009. Na fakultetu «Sv. Anzelmo» magistrirao 2008. i doktorirao 2010. s temom: «Bogoljudska ljubav između mistične teologije i fenomenologije. Božja objava i čovjekovo obistinjenje kod sv. Ivana od Križa i Jean-Luca Mariona».

dr. sc. Nikola Vukoja

nikola.vukoja@ofm.hr. Docent: zaposlen je na KBF-u u Zagrebu. Rođen 30. kolovoza 1948. od roditelja Ante i Janje (r. Vladić) u Kućanima, Prozor, BiH. Osnovnu školu započinje u Kućanima, nastavlja i završava u Iloku 1962. godine. Upoznavši franjevece Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda (Zagreb) odlučuje se za redovnički poziv i ulazi u franjevačko sjemenište 1962. godine. Godine 1965. polaže prve redovničke zavjete, a 1967. maturira na Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji na Kaptolu 9 u Zagrebu. Teološki studij pohađa na Trsatu (Franjevačko Filozofsko učilište) i u Asizu (Pont. Seminario Regionale Umbro »Pio XI« - Istituto di Teologia), a završava ga 20. lipnja 1973. bakalaureatom na Pontificia Universitas Lateranensis, Facultas Sacrae Theologiae.

Postdiplomski studij pohađao na Papinskom Ateneju »Antoniano« u Rimu, gdje je 18. lipnja 1975. postigao licencijat iz teologije sa specijalizacijom iz duhovnosti. Na istom je Ateneju doktorirao 15. veljače 1979. iz teologije sa specijalizacijom u duhovnosti. Dugogodišnji tajnik Južnoslavenske konferencije franjevačkih provincijala (od 1979. godine), a desetak godina bio i tajnikom Vijeća franjevačkih zajednica. Bio članom i u tajništvu UFME (Zajednica franjevačkih provincijala Europe) u kojemu je i danas aktivan. Uz različite službe u svojoj Provinciji (tajnik, definator, magister bogoslova) već je dvadesetak godina aktivan i na području cijeloga

Franjevačkoga reda (Vijeće za misijsku evangelizaciju, dugo godina je i član Izvršnog odbora – Comitato esecutivo, Tajništvo za evangelizaciju i ekumenizam). Od 1985. predaje na Institutu za teološku kulturu laika /ITKL/ u Zagrebu, od 1987. i na Institutu za kršćansku duhovnost /IKD/, na kojem je od ustanovljenja Zamjenik predstojnika. Predavač je i na Katehetskom institutu. Za gotovo sve kolegije priredio i skripte. Trenutno sudjeluje u znanstveno istraživačkom projektu KBF-a Sveučilišta u zagrebu pod nazivom »Teološka fundiranost solidarnosti u hrvatskom društvu« (pod šifrom 0203007), pod vodstvom prof. dr. sc. Stjepana Balobana. Sudjelovao na više znanstvenih skupova u nas i u inozemstvu. Sada intenzivno radi na prevođenju, priređivanju i izdavanju franjevačkih izvora iz 13. stoljeća, i redoviti je suradnik nekih časopisa, osobito onih s franjevačkom tematikom. Datum zadnjeg izbora u znanstveno-nastavno zvanje – 14. srpnja 2000.

dr. sc. Jure Zečević

jure.zecevic@karmel.hr. Osobna web-stranica:

<http://www.karmel.hr/osobne-stranice/Jure.Zecevic.htm>. Zaposlen: na KBF-u Sveučilišta u Zagrebu, adresa: Česmičkoga 1, Zagreb, tel: 4500 500, faks: 4580 953. Rođen je u Gornjem Zoviku. Osnovnu školu završio je u Drenovcima 1972., a Nadbiskupsku klasičnu gimnaziju u Zagrebu 1976. Teologiju je studirao u Zagrebu i Beču, gdje 1984. postiže magisterij duhovnosti i 1989. doktorat u ekumenskoj teologiji. Prve redovničke zavjete polaže 1981., a za svećenika je zaređen 1985. U Redu obnaša dužnosti: prior karmelićanskoga samostana u Splitu (1987.-1993.); župnik župe Kamen u Splitu (1990.-1993.); provincijalni savjetnik (1993.-1996. i 2002.-2008.); prefekt studija (1996.-2010.); tajnik Provincije (1996.-1999.; 2008.-2011.); provincijalni delegat za klauzurne karmelićanke (1999.-2010.); duhovni asistent Udruge samostana Bosonogih karmelićanki u Hrvatskoj i BiH (2002.-2010.) itd. Predstojnik je Instituta za ekumensku teologiju i dijalog »Juraj Križanić« KBF-a (2000.-2006.); pročelnik Katedre za ekumensku teologiju (2000.-2010.); tajnik Vijeća za ekumenizam i dijalog HBK-a (1997.-2010.); predsjedatelj Ekumenskog koordinacijskog odbora Crkava u

Hrvatskoj (1998-2010); član izvršnog odbora Hrvatskog biblijskog društva (1999.-2006.); Član »Europskog društva za katoličku teologiju« (2006.-2010); tajnik međunarodnoga znanstvenog Simpozija profesora teologije (1999.-2006.). Na Teologiji i na Teološko-katehetskom Institutu u Splitu predavao je *ekumensku teologiju i istočno bogoslovlje* (1990.-1993.), iste predmete drži i na KBF-u u Zagrebu (1993.-2010.) kao i *istočnu liturgiku i ikonografiju* (1997.-2010.), na KI-u KBF-a predaje *ekumensku teologiju* (1999.-2010.), na IKD-u KBF-a *duhovnost istočnih crkava* (1991.-2004.) i *ekumensku teologiju* (2003.-2005.), *istočnokršćansku i protestantsku duhovnost* (2004.-2006.), na ITKL-u *ekumensku teologiju* (2005.-2010.), na Filozofsko-Teološkom Institutu Družbe Isusove *ekumensku teologiju i istočno bogoslovlje* (2004.-2006.; 2009.-2010.), na Teološkom fakultetu Matija Vlačić Ilirik u Zagrebu *ekumensku teologiju, pravoslavlje i duhovno iskustvo kao ekumensko, međureligijsko i svjetonazorsko susretnište* (2008.-2010.), na Pravoslavnom bogoslovskom fakultetu Univerziteta u Beogradu *komparativnu liturgiku* (2007-2010); urednik je »Karmelskog vjesnika« (1996.-1999.; 2008.-2011.); izvršni urednik »Karmelskih izdanja« (2004.-2010) itd.

Izabrani radovi:

1. *Brat Lovro od Uskrsnuća - uзор života u nazočnosti Božjoj*, Vrelo života (Sarajevo), 2/1990, str. 131-139;
2. *Biblijski i teološko-duhovni vid rada*, u Crkva u svijetu, 4/2007, str. 567-588;
3. *Svjedočiti zajedništvo s Kristom i međusobno*, u: Posvećeni život, 10/2001, str. 11-22;
4. *Uvodni komentar za knjigu "Bog nadohvat duše"*, Zagreb ¹1982., ²1984., i ³1988., str. 7-28;
5. *O potrebi molitve u obitelji*, Vrelo života (Sarajevo), br. 3/1990, str. 171-176;
6. *Pomirenje i ekumenizam u kontekstu krize civilizacije*, Bogoslovska smotra, br. 2-3/1997, str. 359-373;

7. *Lik i djelo službenice Božje Marije Petković s ekumenskog motrišta*, u: Marija Propetog Isusa Petković, službenica Božja, Zagreb 1996, str. 102-127 (Zbornik).

